

**Bayburt Valiliği, Bayburt Belediyesi, Bayburt Üniversitesi
ve
Bayburt Ticaret ve Sanayi Odası İşbirliğiyle**

**BAYPROJE
Bayburt Bilgi Paylaşım ve Proje Üretim Derneği'nin Düzenlediđi**

PANEL

**28 Eylül 2011
Bayburt Üniversitesi İİBF Konferans Salonu
Saat: 14,00**

Panel Yöneticisi:
Prof. Dr. Rıfat YILDIZ
BAYPROJE Yönetim Kurulu Başkanı

Panel Konuşmacıları:

1. Reha S. ŞENTÜRK, EÜ EBİLTEM Proje Yöneticisi
2. Prof. Dr. Cengiz AKDENİZ, Ege Üniversitesi
3. Prof. Dr. Yusuf MENCELOĞLU, Sabancı Üniversitesi
4. Akın BAYRAK, BAYPROJE Yönetim Kurulu Üyesi

*Bayburt Ticaret ve Sanayi Odası maddi desteği ile
düzenlenmiştir.*

Panel Açılış Konuşmaları

Prof. Dr. Rıfat YILDIZ

Sayın Vali, Sayın Milletvekili,

Sayın Garnizon Komutanı,

Sayın Belediye Başkanı, Sayın Cumhuriyet Başsavcısı,

Sayın Rektör, Sayın Ticaret ve Sanayi Odası Y. K. Başkanı,

Sayın Misafirlerimiz, Sayın Öğretim Elemanları,

Değerli Basın Mensupları ve

Kıymetli Hemşerilerimiz,

BAYPROJE Yönetim Kurulu adına hepinizi saygılarımla selamlıyor ve toplantımıza hoş geldiniz diyorum.

Efendim,

Bu toplantımızın nihai amacı **“Bayburt’taki kurulmuş ve kurulacak işletmelerin rekabet yeteneklerinin geliştirilmesine katkı sağlamaktır.”** Bu amaç doğrultusunda **Bayburt Yenilik (İnovasyon) Merkezi** kurulması, bir kalkınma politikası aracı olarak tartışmaya sunulacaktır. Bu bağlamda **bölgesel ve kentsel yenilik merkezleri, Türkiye ve dünya deneyimleri ve Bayburt açısından uygulanabilirliği** konularında kıymetli uzmanlar görüşlerini sunacaklar, sorular soracağız ve ayrıca sizlerin katkılarınızı dinleyeceğiz.

Kıymetli Misafirlerimiz,

Bilişim ve ulaşım teknolojilerinde meydana gelen baş döndürücü gelişmelerin dünyamızı çok küçülttüğünü biliyoruz; ülkelerin milli sınırlarının resmen varlığına rağmen, ekonomik hareketlerde fiilen milli sınır yok gibi bir durum hâkim. Bu gerçeği aşağıdaki gözlemlerimizle teyit edebiliyoruz:

1. Üretimin belirleyici faktörü olan bilgiye ve onun türevi olan teknolojiye, uluslar arası seviyede çok hızlı bir şekilde ulaşılabilir. labilmektedir.
2. İnsanlar, ülkeler arasında çok hızlı bir şekilde hareket edebilmektedir.
3. Girişimciler, ülkelerarasında davetkâr bir ortamda, çok hızlı bir şekilde yer değiştirebilmektedir.
4. Tüketiciler, çeşitli ülkelerin mallarının kalitelerini ve fiyatlarını çok kolay bir şekilde karşılaştırabilmekte ve tercih yapabilmektedir.

Bu saydığımız gelişmelerin doğurduğu çok önemli ekonomik sonuç şudur: Ulusal ve uluslararası seviyede üreticiler arasındaki rekabet inanılmaz bir şekilde şiddetlenmiştir. Bu nedenle artık **ülkeler, bölgeler ve şehirler kendi rekabet yeteneklerini belirlemek ve onların geliştirilmesini daha bilinçli ve sürekli bir şekilde sağlamak durumundadırlar**. Bunun diğer bir adı da; üretmeyi, verimli üretmeyi ve yeni pazarlara yönelik üretmeyi çok iyi bir şekilde öğrenmemizin gerektiğidir.

İller arası rekabetçilik endeksinde 75. sırada olan Bayburt'umuz açısından bu durum son derece önemlidir. Bu nedenle **yenilik zihniyetinin (inovatif düşüncenin)** yaygınlaşmasını önemsiyoruz: Bu konunun kıymetli uzmanlarının müsaadesiyle ben yenilik (inovasyon) kavramını işletmeler açısından şöyle açıklamak istiyorum: **İşletmeler bir konuyu, bir problemi ele aldıklarında; farklı düşünmeliler, yeniden tasarlamalılar, sürekli arayış içinde olmalılar, pazara yönelik planlar ve projeler hazırlamalılar ve rasyonel davranmalılar. Yani yenilik sonucunda ortaya çıkacak mal veya hizmet satılabilir ve kar edilebilir olmalıdır.**

Bayburt'un üretim faktörleri, üretim becerileri ve pazar olanakları açısından zengin, güçlü ve deneyimli olduğu sektörlerin sağlam bir şekilde tespit edilmesi ve bu doğrultuda ilgili sektörlerin rekabet yeteneklerinin geliştirilmesine katkıda bulunmamız gerekmektedir. Bu yönde yerel yönetimler, özel sektör, üniversite ve sivil toplum

kuruluşları olarak neler yapmalıyız, nasıl yapmalıyız ve nasıl bir kurumsallaşma yolu izlemeliyiz gibi soruların cevapları, Türkiye ve dünya örneklerinden hareket ederek bu toplantımızda tartışılacaktır.

Kıymetli Misafirlerimiz,

Değerli konuşmacılarımızın sunularına, sorular-cevaplar ve katkılar da dâhil edilerek bu toplantımızda yapılan konuşmaları kitap olarak yayınlamayı da planlamış bulunmaktayız.

Toplantının yukarıda ifade edilen amacına uygun olarak, Bayburt'umuzun kalkınmasına olumlu katkıda bulunması dileğiyle, tekrar hepinize saygılarımı sunuyorum.

İbrahim YUMAK

Bayburt Sanayi ve Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı

Sayın Valilerim,

Sayın Rifat Hocam ve

Değerli yönetim kurulu arkadaşları ve

İstanbul'dan teşrif eden değerli başkanlarım hepinize saygılar sunuyorum. Toplantımızın hayırlı uğurlu olmasını diliyorum.

Rifat hocam Bayproje ile ilgili düşüncelerini söylediği zaman müthiş bir heyecan duyduk ve bunun altından çok güzel şeylerin çıkacağını düşündük. Akademik bir çalışma neticesinde bilgi çağında bunun çok faydalı olacağını düşünerek böyle bir projeye sonuna kadar destek olacağımızı sağ olsun sayın valim söyledi. Hocam ve çalışma arkadaşları gereğini büyük bir özveriyle birlikte ortaya koymaya çalışıyorlar ve hocamın şahsında emeği geçen arkadaşlarını da tebrik ediyor ve kutluyorum. Bir Bayburtluluk edasıyla, bir Bayburtluluk anlayışıyla ve bir Bayburtlu zihniyeti ile hadiseye yaklaşıyorlar. Bu çalışmalarının sonucunda çok güzel şeyler ortaya çıktığını, hazırladıkları bir kitapçık halinde bize verdikleri dokümandan biliyorum. Buradan panelistlerimizi hocamın söylediği gibi çok iyi dinleyerek ileriye dönük yapılması gerekenlerle ilgili, bizlerin de her ne tür fikirleri varsa bunları bir başlık halinde hocama sunmamızı ve hocamdan bunu projelendirme manasında değerlendirmelerini ben şimdiden rica ediyorum.

Bayburt'ta yeni bir üniversitemiz var ve üniversitemizin çok şükür güzel bir mekânı var. Bu mekânda böyle güzel toplantılar yapma şansını yeni yeni yakalıyoruz. Ümit ediyorum üniversitemiz üzerine düşen sorumluluğu toplumla daha fazla bütünleşme adına yerine getirir. Bu kaynaşma süratle gerçekleşir ve memlekette beklediğimiz üniversite özleminin her boyutuyla halka yansımaları sağlamış oluruz. Biz üniversite deyince bilginin olduğu, bilginin paylaşıldığı, toplumun önünün açıldığı bir yer düşünüyoruz ve doğrusu da budur. Akademisyen arkadaşlarımın sadece öğrencilerinin öğrenimle-

rini tamamlaması için değil onların topluma kazandırılması ve yetiştirilen bu neslin de, toplumun yönlendirilmesi noktasında sorumluluk sahibi insanlar olması için, üzerlerine düşeni fazlasıyla ve özveriyle yapacaklarına inancımız tamdır. Yeni akademisyen arkadaşlarımızın tecrübeli meslektaşlarından istifade etmek suretiyle bizim onlardan beklentilerimizi karşılayacaklarına eminim. Çünkü biz Bayburtlular olarak yıllardır öncelikle vilayet olma özlemi daha sonrada bir üniversiteye kavuşma özlemi ile büyüdük. Bu iki hasretimize sonunda kavuştuk. Bu kavuştuğumuz hasretler bizim milliyetçilik duygularımızı biraz köreltti daha doğrusu mikro milliyetçilik duygularımızı köreltti ve birlikte hareket etme yeteneğimizi kaybetmeye başladık. Bu tür toplantılara arzu ettiğimiz kadar katılım sağlayamamızın sebebini buna bağlıyorum.

Sayın Valim ve değerli Hocam;

Ben hazırlanan bu projeler sayesinde istediğimiz bütünlüğü ve işbirliğini sağlayabileceğimize inanıyorum. Biz, zaman zaman Valiliğimizle, yerel yönetimlerle, belediyelerimizle ve sivil toplum kuruluşlarımızla işbirliği yapıyoruz Üniversitemizin de bazen aramıza katıldığı oluyor, ondan da destek alıyoruz, ama arzu ettiğimiz seviyede bir işbirliği henüz oluşturamadık. Bundan sonra istediğimiz seviyede bir işbirliği kurma yönünde sivil toplum örgütleri, ticaret ve sanayi odası olarak üzerimize ne düşüyorsa yapmak istiyoruz. Bizi bu konuda teşvik etme ve yönlendirme görevi dediğim gibi, bilgi paylaşan siz değerli akademisyen kardeşlerimizin görevidir, diye düşünüyorum. Biz üzerimize ne düşerse yapacağız. Sevgili hocamın çok güzel fikirleri var. Bu fikirleri kâğıda dökmek bunları uygulamaya sokmak hakikaten zor görünüyor. Ama Bayburtlu olarak Bayburtlu müteşebbisler olarak Bayburtlu işletmeciler olarak, bize katkı sağlayan herkesi canı gönülden destekliyoruz ve desteklemeye devam edeceğiz. Bizim söylediklerimiz belki maksadını aşıyor gibi algılanabilir, ama bizi yanlış anlamayın arkadaşlar. Bizim biraz bağrımız yanık. Çevremizdeki illeri gördüğümüzde siyaseten yapılması gerekeni siyasetçilerin yapma gayreti içerisinde olmasına rağmen, bazı şeyler yerli yerine oturmuyor, bunun nedenlerini, oturup kendi kendimize kafamızı elimizin arasına alıp düşünmemiz lazım. Bunun için sevgili Rıfat hocamı Bayprojeyi hayata geçirme yönündeki emeğin-

den dolayı tebrik ediyorum. Özellikle arkadaşlarını kutluyorum. Çünkü pek çok kez değişik illerde toplantılar gerçekleştirdiler. Gerçekleştirmeye çalıştıkları toplumsal uzlaşmayı, sektörler arası birleşmeyi bütünleşmeyi sağlama yönündeki gayretlerini takdirle karşılıyorum. Biz üzerimize düşeni fazlası ile yapmaya çalışıyoruz. Gerek SODES, SRAP ve Avrupa birliği projeleri kapsamında, memleketteki yatırımcıların ve müteşebbislerin önünü açmak için İş-Kur ile işbirliği yapıyor, toplumu bu konuda ilgili hale getirmeye çalışıyoruz. Sizden de ricamız hocamızın ve arkadaşlarının yaptığı çalışmayı dikkatle dinlemenizdir, zaten bu konu daha sonra kitap haline getirilecek. Bu konudaki gelişmeleri izlemek durumundayız. Ben katkı ve katılımlarınızdan dolayı şimdiden hepinize teşekkür ediyor, toplantının Bayburt'umuz için hayırlara vesile olmasını diliyor saygılar sunuyorum.

Nafiz KAYALI**Merkez Valisi**

Çok değerli Valim,

Çok değerli hocalarım ve

Değerli bilim adamları

Bugün burada Bayburt sevgisi ile yüklü olan bir avuç insanın, Bayburt'un kalkınma modelini oluşturma ve tartışma konusunda düzenlemiş olduğu bu toplantıya katılmaktan çok büyük mutluluk duyduğumu ifade ediyorum ve herkese hoş geldiniz diyorum.

Değerli Rıfat hocam yaklaşık 5 ay önce benimle de telefonla temasa geçtiler ve Ankara'da bu derneğin ilk kuruluş adımlarının atılacağı toplantılar tertip edileceğini belirttiler ve o toplantılardan birine benimde katılmamı çok arzu ettiklerini söylediler. Ama o gün yine bir hemşerimizin nikâh törenine katılmak zorunda olduğum için o toplantıya katılamadım. Bunun üzüntüsünü halen taşıyorum. Aslında ben bugün yolcu idim yani Ankara'ya dönecektim. Mamafih değerli hocamın böyle yüce bir hizmeti Bayburt'un ayağına getirmiş olmasının verdiği memnuniyetle ve sayın valimin de nazik davetini geri çevirmeyerek bugün bir Bayburtlu olarak aranızdayım.

Geçmiş yöneticilik deneyimlerimden edindiğimiz birtakım hususları müsaadelerinizle sizlere aktarmak istiyorum ama bundan önce bir vefa borcumu yerine getireyim. Biliyorsunuz benim son 4 yıldaki görevim Karabük valiliği idi. Şu an aramızda bulunan çok değerli valimiz de Karabüklü. Karabük'ün Kapulu köyünden. Ben Karabük'te iken de Karabük'e sık sık gelir giderdi. Benim Bayburt'a gelemediğim ölçüde Karabük'e gelirdi birlikte zaman geçirirdik. Bugün onu Bayburt'ta valilik makamında ve Bayburt halkına hizmet ederken görmek bir meslektaş olarak beni son derece mutlu ediyor. Ben inanıyorum, az önce değerli oda başkanımızın da burada üstü kapalı olarak değindiği Bayburt ile ve Bayburt'un tarihi ile ilgili bir-

takım sorunları, siz değerli Valimiz sevgi ile ve hoşgörölü yaklaşımınızla aşacaksınız. Bayburt sizlerin sayesinde aradığı birliğı, beraberliğı, koordinasyonu bulacak ve az önce yine burada Rifat Hoca'nın ifade ettiğı gibi plakası 69 olduğı halde, sıralamada 75. sırada olan ve hizmete susamış bir toprağı hizmet etmenin onurunu hep beraber yaşayacağız. Sizin talepleriniz doğrultusunda elimden gelen katkıyı sağlamaktan onur ve şeref duyacağım. Beraber yükselmek için varız ve onun için de bugün burada ilk adımı atıyoruz. Değerli hemşerilerim kalkınmak için mutlaka değışim gerekir. Kalkınmanın temelinde değışim vardır. Değışim gerçekleşmediğı sürece kalkınmak mümkün değildir. Bu nedenle mutlaka değışimi gerçekleştirecek bir örgütlenme ve yapılanmaya ihtiyaç vardır. İşte bu toplantının en önemli amaçlarından bir tanesi de bence budur. Çünkü günümüzde bilgiye ulaşmak çok kolay ama o bilgiyi alıp o bilginin içeriğini doldurmak, bilgiyi yönetmek ve yönlendirmek o bilginin gerektirdiğı hukuki alt yapıyı hazırlamak, o yatırımın gerektiğı finansal kaynağı siyasi otorite ile birlikte sağlamak elbette ki büyük bir marifet ve koordinasyon gerektirir. Ben bütün çalıştığım illerde, öncelikle Yozgat'ta, sonra Diyarbakır'da, sonra Karabük'te mutlaka o kentin kalkınma modelinin neye dayandığının etüdünü çalışmaya başladığım ilk aylarda yaptırırdım. Genelde bunu malumunuz üzere, Türkiye'de ekonomik ve sosyal geliştirme vakıfları yapıyor. Ülkemizde bu alanda çalışan çok değerli profesörler var: İktisat alanında, ziraat alanında veterinerlik alanında hizmet veriyorlar. Bu değerli insanlar davet ile gelip bir ilde 10-15 gün çalışıyorlar ve veri topluyorlar. Çalışmaları sonunda mevcut yetersiz verileri tamamlıyorlar, o verilerle birlikte o kentin ekonomik kalkınma modelinin ne olması gerektiğini rapor halinde vilayete ve ilgili kuruluşlara veriyorlar. Bayburt'umuzun özel ölçekte kalkınma modeli elbette ki bundan sonraki süreçte tartışılmalıdır. Bugün baktığımızda Bayburt'un kalkınma modelinde çok önemli sac ayakları var. Bunların en önemlisi elbette vilayet olmak bunun yanında siyaset ve üniversite de büyük önem arz ediyor. Elbette belediye ve mahalli idarelerin de payı yadsınmaz. Şimdi bu sac ayaklarının aksatılmadan, Bayburt'ta elbette ki sayın valimizin önderliğinde elimizdeki imkânların çok iyi koordine edilmesi ve özellikle üniversitenin imkânlarının da kentin ekonomik, sosyal ve psikolojik gelişimine destek verecek şekilde yönlendirilmesi gerekmektedir. Ben inanıyorum ki bu proje, bir anlamda benim

kafamda tasarladığım ve size ifade etmeye çalıştığım bu eksiklikleri, yine burada bulunan çok değerli yönetici ve zevatın destek ve katkıları ile sonuca götürecektir. Birlikte ve koordineli çalışmak o kadar önemli ki bu şekilde hareket edildiğinde başarısız bir sonuç yoktur. Örneğin sayın valim de bilirler: Karabük'te, Kardemir Karabük'ün her şeyidir. Kardemir'i çıkarın Karabük yoktur. O nedenle de ben Karabük kentine Cumhuriyet kenti unvanını verdim orada çalıştığım sürede. O unvanda öyle tutuldu ki halen kullanılıyor orada. Kardemir'in ekonomik bakımdan sıkıntı içinde olduğu süreçte ben orada yöneticiydim. Meslek odalarını, belediye başkanlarını, milletvekillerini, siyasi parti başkanlarını da komisyon ve komitenin içerisine almak suretiyle ilk defa bir anonim şirket kurduk. Ankara'da dönemin sayın başbakanı ve başbakan yardımcılarına bilgi vermek suretiyle Kardemir ile ilgili ilk defa bir özel kararname çıkartıldı. Bilahare gelen yeni hükümetimiz de o kararnamenin içeriğini doldurdu ve o günden sonra Kardemir kar eden ve 5.000 işçiyi çalıştıran bir kurum olarak yoluna devam etti.

Elbette ki burada çok değerli görüşler sunulacak. Ben çok fazla da konuyu uzatmakta istemiyorum. Aslında bu sadece bir selamlama konuşmasıydı ama benim Bayburt sevgim konuyu uzatmama neden oldu. Ben bu toplantıyı tertip eden derneğimizin çok değerli başkanı Prof. Dr. Sayın Yıldız'a ve yine üniversitenin imkânlarını ve toplantı salonunu bizlere açan çok değerli Rektör ve Fakülte Dekanımıza ve yine burada katılımları ile bu oluşuma bence en önemli desteği veren, en önemli katkıyı sağlayan siz değerli katılımcılara teşekkür ediyor, şükranlarımı sunuyorum. Bayburt'un bir evladı olarak, bu projelerde, bu çalışmalarda ben üzerime düşen her tür görevi yapacağımı belirterek, konuşmamı nihayete erdirmek istiyorum. Şu anda malum yeni bir anayasa çalışması var TBMM kapsamında sayın başkanımız başlattılar ve Bayburt şu anda TBMM'de tek milletvekili ile temsil ediliyor. Bütün bu projelerin hayata geçmesi mutlaka finansal destek sağlanması ve merkezi yönetimle irtibat sağlanması ile mümkün olacak. O nedenle orada daha güçlü olabilme adına her il asgari 2 milletvekili ile temsil olunur ifadesi yeni anayasaya konulmadığı takdirde Bayburt, mevcut ve barındırdığı seçmen sayısı itibarıyla tek milletvekili ile yoluna devam edecek gibi görünüyor. O nedenle şimdiden ileride daha iyi temsiliyet adına, bu hususun ana-

yasa çalışmalarında kamuoyu oluşturmak suretiyle gündeme taşınmasının da uygun olacağı kanaati ile konuşmama son veriyorum. Hepinizi en derin saygı ve sevgiyle selamlıyorum. Hepinizi Allah'a emanet ediyorum.

Hasan İPEK**Bayburt Valisi**

Sayın Valim,

Sayın Rıfat Hocam,

Değerli başkan,

Değerli mesai arkadaşlarım,

Çok değerli il dışından gelen misafirlerimiz ve

Sevgili Bayburtlular,

Böyle bir toplantının açılışında sizlerle birlikte olmanın mutluluğunu dile getirerek hepinizi sevgi ve saygıyla selamlarım. Şimdi biz Bayburt valisi olarak tabii çok şanslıyız. Bayburt dışarıdan aldığı destekle kendiliğinden ve hızla gelişerek yoluna devam edecek ben Bayburt'un kalkınması açısından Bayburt'un ilerlemesi açısından gerçekten ümitliyim. Kayseri'den, İzmir'den Ankara'dan, İstanbul'dan Türkiye'nin pek çok yerinden Bayburtlular, Bayburt için ne yapabiliriz diye sürekli kafa yoruyorlar ve bizlerin önünü açmaya çalışıyorlar. Hem bilimsel olarak hem de teknolojik olarak önümüzü açmaya çalışıyorlar. Ve bizde burada bizim için Bayburt için destek veren herkesi bağrımıza basıp arkamıza alarak ve bunların fikirlerinden yararlanarak Bayburt adına bir şeyler yapmak için mutlaka gayret sarfedeceğiz. Bundan herkesin memnun olması gerekiyor. Bununla birlikte Bayburt şimdi Türkiye'nin en küçük ili gibi görünüyor ama yine Bayburtlu başka bir vali arkadaşımızın da söylediği gibi Bayburtlunun özgül ağırlığı yüksek diyor, Bayburt konsantredir diyor. Onu azcık normale çevirdiğiniz zaman 750 bin nüfusa çıkar, diyor. Gerçekten de bayram vesilesi ile köylere gittiğimde ben de onu gördüm köydeki nüfus sayısı 20-30 olmasına rağmen köydeki insan sayısı 200-250 idi. Bu sayı bayramlarda 2-3 katına çıkıyor. Bununla beraber yazın da Bayburt'un adrese dayalı nüfus sisteminin dışındaki nüfusu en azından 2 katına çıkıyor. Çünkü en az 3 ay, 4 ay, 5 ay Bayburt'ta yazını geçiren, Bayburt'u yazlık gibi kullanan pek çok

Bayburtlu yurttaşımız var ve memleketine hasret Bayburtlular Türkiye'nin pek çok yerine dağılmışlar, bunlarda Bayburt'ta en azından kısa bir sürede olsa nefes alabilmek için ciddi çaba sarf ediyorlar ve burayı izliyorlar. Onun için Bayburt'u 70 bin nüfuslu olarak görmemiz 750 bin ila 1 milyon nüfuslu olarak görmemiz gerekiyor ve ben şahsen de öyle görüyorum. Burada yaptığımız her şeyin Türkiye'nin pek çok yerinden izlendiğine eminim. Çünkü aldığımız mailer, telefonlar bunları gösteriyor.

Ben Rıfat hocama Bayburt'un gelişmesinde reel bir olayı ortaya koyduğu için teşekkür ediyorum. Bizim fiziki mekânlarımızın, fabrikalarımızın iyileştirilmesi ve ilimizin kalkınmasına katkıda bulunmak için başlattığı böyle bir projeyi gerçekten çok önemsiyor ve çok değerli buluyorum. Kendisine ve çalışma arkadaşlarına bize yapacakları ve yaptıkları bu katkı için bir kez daha teşekkür ediyorum. Bu toplantının Bayburt için ve Türkiye de yaşayan 1 milyon Bayburtlu için ve ülkemiz için hayırlı olmasını diliyorum ve hepinizi saygı ile selamlıyorum.

Reha S. ŞENTÜRK**Ege Üniversitesi EBİLTEM Proje Yöneticisi**

İlk önce herkese merhabalar diyorum.

Saygı değer Valilerim, Başkanlarım, Hocalarım ve Değerli Bayburtlular,

Hepinizi saygı ile selamlıyorum.

İnovasyon yenilik merkezleri konusunda çalışmalarımızı sizlerle paylaşmak istiyorum. Bölgesel İnovasyon çalışmaları Türkiye’de aslında epey eskiye dayanıyor. Özellikle 2007 yılında TÜSİAD’ın, TÜRKONFED’in, Sabancı Üniversitesi’nin ulusal İnovasyon biriminin yaptığı çalışmalarda alınan karar dahilinde yurt dışındaki bölgesel kalkınmayı destekleyen çalışmaların incelenip Türkiye’de de çeşitli bölgelerde inovasyon (yenilik) merkezleri kurulması kararı alınmıştır. Alınan bu kararda değişik bölgelerde ve değişik sektörlerde bölgeyi kaldırmak için çalışmalar yapılmış, Ege Bölgesi’nde daha doğrusu Orta Anadolu Bölgesi’nde bilişim ve elektronik sektöründe bir İnovasyon merkezinin kurulmasının bölgenin kalkınmasına katkı sağlayacağı ortaya çıkmıştır. Bu konularda ki çalışmalardan sonra özellikle TÜBİTAK’ın ve bu bölgedeki diğer kurumların desteğiyle birlikte bir İnovasyon merkezi kurulmuştur. Bu merkez bu senenin (2011) Ocak ayından itibaren faaliyete geçmiştir. Merkezimizin misyonu aslında Ar-Ge ve inovasyonu teşvik ederek bölgedeki her türlü paydaşın bu sektörde AR-GE ve inovasyona yönelik işbirliği yaparak bu konuda olabildiğince gelişerek bölgemizin kalkınmasını daha ileri götürmek ve uluslar arası alanda daha da ön plana çıkmak amaçlı çalışmalar yürütmektir.

Bu kapsamda TÜBİTAK bizlere destek sağlamaktadır. TÜBİTAK’ın sektörel desteklerinden İSBAP sayesinde bu projenin kuruluşu sağlanmıştır. Projemizin ayrıca yürütücülüğünü Ege Üniversitesi EBİLTEM, koordinatörlüğünü de BASİFED yapmaktadır. Üyelerimiz ayrıca projemizin paydaşları olup hem finansal hem de fiziksel olarak bu projenin başarılı olması için ciddi destekler vermektedir. Projenin bölgeye faydalar sağlaması amacıyla destek veren 7 kuruluşu-

muz vardır. Bunlar ABS Alarm, BASİFED, CEMDAĞ, EBİLTEM, FAZ Elektrik, İZTEKGEB Teknoparkımız, NETSİS, UNİBEL, VESTEL olarak 7 önemli kuruluşumuz merkezimize katkılarda bulunmaktadır. Bu 7 kuruluşumuzun ortak özelliği bölgede yenilikçi düşünen ve yeni ürünler, yeni teknolojiler üzerinde çalışmalar yapmak Ar-Ge ve inovasyona gönül vermektir.

Projemiz Batı Anadolu Bölgesi'nde Çanakkale'den Antalya'ya kadar 13 ili kapsamaktadır. Sektör, bilişim ve elektronik sektöründen oluşmaktadır. Ancak inovasyon, Ar-Ge ve yenilik her türlü sektör içerisinde bulunmalıdır. Bizimki sadece bu konuda hedeflenen bir sektör olduğu için çalışıyoruz. Biz ayrıca merkez olarak da Türkiye'de ve özellikle Bayburt'ta kurulacak inovasyon merkezine destek vermek için buradayız. Buradaki amaç bölgeyi ve bölgede olan potansiyeli analiz ederek orada en iyi sektörü ortaya çıkarmak ve o sektöre destek vermek amaçlı Ar-Ge ve inovasyona teşvik edecek şekilde bir yapı oluşturmaktır. Bizim şu anda 2 senelik bir projemiz ve 420.000 TL bütçemiz var. Bu bütçenin yarısı TÜBİTAK, diğer yarısı paydaşlarımız tarafından karşılanmaktadır. Türkiye'de bir ilk olan bölgesel inovasyon merkezi Batı Binom'un kendini toparlaması, yapısının oluşturulması, stratejisinin belirlenmesi, arkasından da bu 2 senenin sonunda yeni öğelerle birlikte daha da genişleyerek kendi kendini sürdürebilir hale gelmesi amaçlanmaktadır. Daha sonrada bölgeye ve sektöre uzun seneler hizmet verecek bir oluşumun oluşturulması hedeflenmektedir. Amaçlarımız daha öncede bahsettiğim gibi sektörümüzü Ar-Ge ve inovasyonla hem ulusal hem de uluslar arası alanda daha ileri götürmek, rekabet edebilir hale getirmek ve bölgenin Ar-Ge ve inovasyon potansiyelini arttırarak bölgenin güçlü hale gelmesini sağlamaktır.

Bu kapsamda yapılanlar arasında bölgede firmaların olabildiğince bir arada çalışabilmesi ve işbirliği yapma konusunda cesaretlendirilmesi gerekmektedir. Ayrıca firmaların yenilik alanında yeteneklerinin arttırılması üzerine çalışmalar yapılmalıdır. Bu çalışmalar hem eğitim açısından hem de firmaların kendi potansiyellerini arttırmaları açısından çok önemlidir. Yeni çalışmaların devam etmesi için desteklerin sağlanması bu merkezler sayesinde daha da kolay bir şekilde yapılmaktadır. Ayrıca da bölgedeki potansiyelin analiz edilmesi,

bölgenin jeografik kaynaklarıyla ve firmaların kendi kaynaklarıyla neler yapılabileceği, özellikle de firmaların beyin gücü ve tecrübelerinin de alt yapı içerisinde sentezlenerek bölgede nasıl çözümler üretilebileceği gibi konularda stratejik çalışmaların da yapılması bu tür merkezlerde sağlanabilmektedir. Bunlarda dolaylı olarak yapılan çalışmaların sektörde zincir etkisi yaratarak sektörün daha da ileri gitmesi ve bu şekilde bölgesel büyümenin teşvik edilmesi bizim amaçlarımızın ve bu tür inovasyon merkezlerinin amaçları arasındadır.

Tabii böyle bir merkez nasıl çalışmalı, bunun içerisinde kimler olmalıdır. Aslında sektördeki bütün paydaşların bir arada çalışması ve uyum içerisinde olması çok önemlidir. Merkezin gerçekten fayda sağlayabilmesi için tabii ki bunlar arasında büyük veya küçük firmalarımızın da böyle bir yapıda yer alması ve bundan faydalanması çok önemli. Bu faydalar nasıl sağlanacak, tabii ki firmaların birbirleri arasında işbirliği içerisinde yer almasıyla sağlanabilir. Bunların yanında bölgedeki üniversitelerimizin böyle bir merkezin içerisinde yer alması gerçekten çok önemli. Üniversitelerdeki bilgi kaynağı ve akademisyenlerin destekleri merkezin yapısının daha sağlam dağılması ve firmaların yeni teknolojileri en iyi şekilde uygulayıp yorumlamalarına yardımcı olması açısından çok önemlidir. Üniversite-Sanayi işbirliği bu tür merkezler tarafından desteklenmektedir. Ayrıca bölgedeki araştırma merkezlerinin yapılacak çalışmalara destek olması açısından kamu kuruluşları ve sivil toplum kuruluşlarının da hep birlikte çalışarak bu tür merkezlerde yeni çözümler ve araştırmalar için işbirliği yapması çok önemlidir.

Batı Binom'un şuan ki çalışmaları ile bu merkeze gelen üyelerin çeşitli faydalarla geri dönmesi ve inovasyon konusunda daha ileri gitmesi için eğitim destekleri verilmekte. Bu destekler inovasyon eğitimi olabilir, yenilik eğitimi olabilir. İnovasyon sadece teknik bir konuyu kapsamamakta, süreçlerin yenilenmesi, yapıların yenilenmesi, inovasyonun kapsamı içinde olduğu için her türlü ihtiyaç sektörün ihtiyacı olan eğitim ve danışmanlık hizmetleri merkezimiz tarafından sağlanmaktadır. Bu konuda yapılabilecek çalışmaları bölgedeki firmaların ihtiyaçlarının analizi yapılarak onlara yönelik çözümler sağlamak üzere arttırmaktayız. Danışmanlık hizmetleri olarak, ko-

nunun uzmanlarının firmaların ihtiyacı olan konulara, projelere ve sorunlara çözüm getirilmesi için arayol olarak bu tür merkezlerin gerekli kaynakları sağlaması açısından çok önemlidir. Firmalara verilen desteklerin doğru şekilde iletilmesinde de kilit nokta taşımaktadır. Tabi yenilik deyince teknolojinin de yakından takip edilmesi gerekmektedir. Aslında dünyanın bir adım daha önüne geçebilmek ki bu bizim amacımız, takip eden değil aslında teknolojiyi yaratan haline gelmek kalkınmamız açısından önemlidir. Bunun içinde ulusal ve uluslararası teknolojik imkânlara ulaşmak, bunları takip edebilmek, proje fikirlerini bir yerde toparlayarak bölgedeki firmalara ve üniversitelerdeki akademisyenlerin çalışmalarına yön vermesi açısından bunların paylaşarak, bilgi alanlarına kanalize edilerek duyurulması çok önem taşımaktadır. Bu tür merkezlerin bir diğer görevi de aslında arabuluculuk yaparak hem yerli hem yabancı firmalarla birlikte bir arada çalışma imkanları sağlamak, firmaları yüz yüze getirmek ve bu sayede dışarıda olan teknolojilerin birebir firmalarımızın uygulamalarını ve daha sonra bu teknolojileri sadece kopyalamak değil bunları yenileştirmek bu teknolojilerin bölgemizde de uygulamasının gerçekleştirilmesidir. Bu kapsamda aynı zamanda ortaklık çağrıları da bizim şu anda araştırdığımız ve bölgedeki firmalara duyurduğumuz haberlerin içerisinde. Bu tür ortaklıklarda değişik projelerle de işbirliği yapılarak yeni ürünlerin, yeni projelerin, yeni fikirlerin bölgede uygulanması amaçlanmaktadır. Bu kapsamda hem bilgi hem teknoloji hem de proje alt yapısına sahip olan firmalar, yeni uygulamaları ve yeni teknolojileri kendileri geliştirip, Ar-Ge ve inovasyon çalışmalarında daha ileri aşamalara gelmeleri sayesinde hem rekabette daha ön plana çıkmakta hem de pazarını çok daha hızlı geliştirme şansı bulmaktadırlar. Bu uluslararası iş birliklerde de bu adımın Türkiye'nin bir adım daha ilerisine ve dışarıya çıkmasına ve büyümesine katkı sağlayacaktır. Bu da aslında bölgenin olanaklarını ve imkânlarını analiz ettikten, hangi konularda daha iyi olduğunu ortaya çıkardıktan sonra, o konuda markalaşma sağlayarak teknolojiyi, Ar-Ge ve inovasyonla destekleyerek uluslararası alanda ön plana çıkmayı sağlayarak küresel alanda tanınma sağlanarak başarı elde edilecektir.

Merkezimizin tabi bu amaçları, hedefleri ve faydaları sağlaması için çeşitli süreçlerde çalışarak belli noktalara gelmesi gerekiyor. Aynı

zamanda Bayburt'ta kurulacak inovasyon merkezi içinde çeşitli süreçlerin doğru şekilde uygulanması çok önemli. Biz projeyi bu sene-nin başında hayata geçirmemize rağmen çalışmalarımız aslında çok daha önceye dayanmakta. Neler yapılacağı, sektörün ve bölgenin araştırılması bunlar içerisinde çok önemli olduğu için yıllarca yapı-lan çalışmalar sonrasında, verilen kararlar doğrultusunda hangi konularda ve ne tür çalışmaların yapılacağı, iş paketleri ve çalışma planı takvimleri çıkarıldı. Bu kapsamda da gerekli hizmetler, farkındalık hizmetleri işbirliklerinin oluşturulması ulusal ve uluslar arası ağlarla birlikte çalışmak çok önemli. Bu kapsamda da çalışma-larımızı paralel olarak devam ettirmekteyiz. Bu çalışmaların içeri-sinde 4 tane stratejik çalışma grubumuz mevcut. Bize yön veren özel-likle bölgesel potansiyeli tespit etmek amacıyla paydaşlarımızla bir-likte analiz için çalışan bir çalışma grubumuz var. Ayrıca bölgede yeni araştırmaların, yeni yatırımların, yeni projelerin üzerinde yo-rum yapan ve bu konuda çalışmalar yapan bir çalışma grubumuz var. Ve tabi bizi uluslar arası alanda daha da ileriye götürecek yeni teknolojileri daha yakından almamızı sağlayacak uluslar arası işbir-likleri için bir çalışma grubumuz var. Bu konuda yapılan araştırma-lar yine proje kapsamında, merkez kapsamında devam etmekte ve yeni teknolojilerinde takip edilerek bir sonraki adım olarak neler yapılmalı, bölgede bunların uygulanması, takip edilmesi ve duyuru-lması için bir çalışma grubumuz mevcut. Ayrıca da çalışma grup-larımıza da destek veren değişik kurullarımız da var.

Sektörel öngörü kurulumuz, bölgedeki çeşitli firmaların duayenleri-nin katıldığı teknoloji kurulumuz ve danışma kurulumuz var. Bu sayede bölgedeki değişik fikirlerin, projelerin ve bir sonraki adımın uygulanması açısından bizlere destek ve yön veren bir mekanizma-nın olması da çok kritik. Bu kapsamda nasıl çalışıyoruz? Aslında Batı Binom'un dahili hedefleri içerisinde bölgenin ihtiyaçları ve kaynak-lar bir araya getirilerek çalışma gruplarının yön vermesi ve ayrıca da diğer katkılar ki bunlar arasında sivil toplum kuruluşları, kamu, Ar-Ge merkezi, üniversiteler ve firmalarında katkılarıyla çalışmalardan çıkan sonuç ile birlikte bu merkez daha da büyümekte. Ama bunun sadece faydası merkeze ve merkez üyelerine değil dolaylı olarak da bütün bölgeyi kalkındırma açısından fayda sağlamak ve bu fayda-

lar da tekrar merkezi oluşturan bütün firmalara, üniversitelerimize ve kuruluşlarımıza da katkı sağlamaktadır.

Proje yürütülmeye başlandıktan sonra tabi çeşitli iş paketlerinde alınan hedefler doğrultusunda önemli aşamalar kaydedildi. Bunların Bayburt'ta da daha yakından izlenebilmesi veya uygulanırken nelere dikkat edilmeli? Hangi konularda bu inovasyon merkezleri kurulurken ne tür çalışmalar yapılması konusunda aşamaları listelemek istedik. Bir defa bu tür inovasyon merkezlerinin aşamaları ve hedefleri net bir şekilde belirlenmeli ve buraya katılacak bütün paydaşlarca buradaki hedefleri ve bunun sonucunda neler yapılması gerektiği tamamen anlaşılmalı ve fikir birliğinin sağlanması çok önemlidir. Sektörün analizinin çıkartılması ve bölgenin incelenip ona yönelik çalışmaların yapılması ve bu doğrultuda hedeflerin oluşturulması çok çok önemlidir. Ayrıca bu çalışmaların sonucunda hangi kitleye, hangi sektörlere hizmet verileceği ve destek verileceğinin iyi şekilde belirlenmesi gerekiyor ki yapılan çalışmaların sonuçları verimli olsun.

Tabii burada katılacak üyeler ve paydaşlarla bu projenin gerçekleşmesi bizim için çok önemlidir. Bu tür projelere gönülden destek verecek ve zamanını da bir şekilde ayırabilecek, yenilik üzerine odaklanan firmaların, kişilerin, organizasyonların, bu tür yapıların içerisinde olması çok önemli ve katılan üyelerin arasındaki uyumluluk bu tür merkezlerin sağlam bir şekilde yürümesi açısından bir anahatar teşkil etmektedir. Yapılan çalışmalara yön vermesi ve ne doğrultuda bu tür merkezlerin yol alması konusunda da çalışma gruplarının oluşturulması ve bu çalışmaların hangi stratejilerde yürütülmesi, ne tür yapılar altında oluşturulması konusu doğru şekilde projenin başından belirlenmeli ve bu çalışmaların yoğun bir şekilde yürütülmesi için aktif katılımın sağlanması çok önemli. Örneğin, Batı Binom da her ay yönetim kurulu toplantılarımız yapıyor. Ayrıca da haftada bir kere bazen de daha sık olarak çalışma grubu toplantılarımız yapıyor. Bu çalışma gruplarına üyelerimizin yönetim kurulu başkanları ya da firma sahipleri aktif olarak katılıyor. Bölgedeki beyin gücünü çalışma gruplarımızın içerisine sentezleme şansımız oluyor. Bu konuda tabi katılımcıların buraya ciddi şekilde vakitlerini ayırabilmesi çok önemlidir. Çeşitli faaliyetler yapılarak bu merkezlerin

tanıtılması bölgedeki bütün paydaşların ve firmaların direkt olarak doğru şekilde bu merkezin faaliyetlerinden nasıl yararlanılabileceğini aktarmalı ve bu merkezin asıl amaçlarının da direkt olarak anlatılması açısından etkinliklerin düzenlenmesi çok önemli. Bu etkinlikler haricinde Ar-Ge ve inovasyon projelerini teşvik edecek desteklerin, işbirliklerin, teknolojilerin de sekilmesi yine bu merkezlerin önemli faaliyetleri arasındadır. Yeni teknolojilerin de daha önce bahsettiğim gibi takip edilmesi ve bu teknolojilerin bölgeye kazandırılması amaçlı çalışmalarında bu tür inovasyon merkezlerince yürütülmesi önemli bir yol teşkil etmektedir. Ocak ayından bu yana projede yaptığımız çalışmalar doğrultusunda bölgede değişik canlanmalar algıladık. Zaten bazı firmalar tabii ki üniversitelerimiz ciddi bir şekilde Ar-Ge üzerine çalışmakta. Ama Batı Binom'un bölgesel inovasyon merkezinin çalışmaları sonucunda Ar-Ge ve inovasyon odaklı firmalar daha da teşvik edilerek çeşitli projelerin yapılması sağlandı.

Son birkaç aydır yapılan ciddi çalışmaların içerisinde 6 tane yeni Ar-Ge projesi yazılmaya daha doğrusu çalışmaya başlandı. Bunların ulusal desteklerden TUBİTAK, KOSGEB gibi destekleri alması için çalışılmaya başlandı. Bu sayede de bölgede yeni ürünlerin, yeni projelerin oluşması desteklenmiş oldu. Bunlarla birlikte yeni teknolojiler duyurulmakta, dünyada Enterprise Europe Network (Avrupa İşletmeler Ağı) adı altında dünyanın en büyük işletmeler ağı bünyesinde Ebiltem'in içerisinde Ebiltegi isimli bir merkezimiz var. Batı Binom da bu merkezden ciddi şekilde destek almakta ve işbirliği yapmaktadır. Dünya'da 47 ülkede bağlantısı olan ve binlerce firmanın içerisinde bulunduğu bir ağ altında gelen yeni teknolojiler, işbirliği duyuları, ortaklıkların bölgemizdeki firmalara duyurulması sayesinde oluşacak uluslar arası işbirlikleri de bizim burada tetiklediğimiz konulardan bir tanesidir.

Üniversite-Sanayi işbirliği tabii ki anahtar bir faktör burada. Yapılan çalışmaların akademik değerlendirmesi ve çalışmaların sadece bugün için değil gelecek için 3 sene, 5 sene hatta daha sonrası içinde geçerli olması, uygulanabilir olması açısından bölgedeki üniversitelerin bu tür projelerin içerisinde yer alması akademisyenlerimizin gücünün ve desteğinin de bu projelerde sanayi ile birlikte çalışarak

bölgeyi güçlendirmesi açısından önemi çok fazla. Uluslar arası pazarlarda yapılan bu tür çalışmalar ve bunların sonucunda oluşan ürünler projelerle birlikte ulaşım sağlanmakta. Bütün bu çalışmalar güzel ama bunların sonucunda ne oluyor; aslında Batı Binom (Batı Anadolu Bilişim ve Elektronik Bölgesel İnovasyon Merkezi) bu çalışmaların sonucunda bölgeyi Ar-Ge ve inovasyon konusunda daha da ileri götürecektir, bölgenin kalkınmasına ciddi bir fayda sağlayarak ulusal ve uluslar arası alanda daha da ileri gitmeyi ve kalkınmayı sağlayan bir merkez olacak.

Tekrar teşekkür ediyorum. Batı Binom olarak Ege Üniversitesi, Etiltem olarak, Bayburt'ta kurulacak bölgesel inovasyon merkezleri ve diğer çalışmalar konusunda da gönülden destek vermek isteriz ve ileri ki çalışmalarınızda da her zaman sizlerin yanındayız. Teşekkür ediyorum.

Prof. Dr. Cengiz AKDENİZ**Ege Üniversitesi Öğretim Üyesi**

Üniversitemiz 1955 yılında kurulan köklü bir devlet üniversitedir. Bugüne kadar edindiği tecrübe ile ciddi düzeyde çok farklı alanlarda bilgi birikimi olan bir üniversite. Bu anlamda da sanayiye ya da topluma aktarılacak çok değerli bilgileri var. Bu şekilde de hem bu bilgileri vermek hem de sanayi ile üniversiteyi birleştirmek ve sanayi kesimini, Kobileri, büyük şirketleri Ar-Ge ve inovasyona yöneltmek ve bilgi ve teknoloji transferleri konusuna yönlendirmek ve bu konuda yoğunlaştırmak amacıyla çalışmaların yoğun bir şekilde sürdürmekte olan 3. nesil üniversitelerin ülkemizdeki ilk örneklerinden birisidir. Ebiltem 1998 yılında üniversite ve sanayi arasındaki bir iş birimini güçlendirmek, bir ara yüz kuruluşu olmak, bir başka deyişle az önce söylediğim gibi ihtiyaç duyulan bilginin veya üretilen bilginin hızla uygulama alanına, topluma aktarılmasını sağlamak amacıyla faaliyetlerini sürdüren ve bunu yaparken de karşılaşılan güncel veya yöresel olan konuları dikkate alarak, yeni yöntemler geliştirerek bu bilginin ulaştırılmasını etkin kılmaya çalışan bir yapıya sahiptir. Üniversitemiz bu tür ilişkilerini de ek olarak rektörlüğe bağlı Ebiltem üzerinden yürütmektedir.

Tabii ki üniversitemiz de 1.500'den fazla farklı düzeylerde çalışmalarını sürdüren, farklı bilim dallarını sürdürmekte olan araştırmacılar var. Bu araştırmalar sonucunda da çok değerli bilgilere sahip olduklarını ve bir konuda da ciddi düzeyde uzmanlıkları olduğunu söyleyebiliriz. Dolayısıyla burada biliyorsunuz üniversitelerin bir yönü de bilgi üretmek yani yeni bilgiler üretmek, o güne kadar bilinmeyen ortaya koymak, dolayısıyla bu bilgileri bir şekilde içinde bulundukları topluma, ülkemize kazandırılması, öncelikle içinde bulunduğu yöreye kazandırılması gerekiyor. O amaçla da bu araştırma sonuçlarının bir şekilde toplumsal faydaya dönüşmesi gerekiyor. Bu amaçla bunu hızla aktarmaya çalışıyoruz. Yine ciddi düzeyde üzerinde çalışmakta olduğumuz Kobilerimizin, firmalarımızın araştırma, geliştirme ve inovasyona yönlendirilmesini sağlamak ve bu amaçla da biliyorsunuz yeni üretilen bilgi sonucunda ortaya koyulan ürünler katma değerli ürünler ve içinde bulundukları toplumda da dünya

düzeyinde daha refahlı bir şekilde çalışmalarını, yaşamalarını sağlıyor. Yine güçlü olmak demek Kobiler için uluslar arası pazarda rekabet gücünün güçlü olması anlamına geliyor. İşte bu anlamda da bizim Kobilerimizin, şirketlerimizin bu yeni bilgileri anında edinmeleri, bir şekilde uygulamaya aktarmaları ve rakipleri karşısında güç kazanmaları gerekiyor. O halde biz üniversite olarak, Ebiltem olarak bunu sağlamaya çalışıyoruz ve kısaca şunu söyleyebiliriz belki; öncelikle Ege Bölgesi olmak üzere ve diğer bölgelerde de sadece teknoloji ithal eden ve kullanan değil, teknoloji üreten ve ihraç eden bir bölge ve ülke haline gelmeyi hedefliyoruz. Bunun da birçok örneklerini bugüne kadar gerçekleştirdik.

Peki, neler yapıyoruz, nedir bizim hedeflerimiz? Üniversite ve sanayi arasında etkin ve sürdürülebilir bir işbirliği sağlamaya çalışıyoruz. Firmalar arasında proje, teknoloji ve ticaret odaklı işbirlikleri oluşturmaya çalışıyoruz. Yine farklı paydaşların işbirliği ve güç birliği ile İzmir özellikle olmak üzere, Ar-Ge ve inovasyonda bir cazibe merkezi haline getirmek için kümelenmeleri tetiklemeye çalışıyoruz. Yine İzmir'i uluslar arası alanda tanıtacak, sektörlerine yön vererek bir üst haline getirmek istiyoruz. Öncelikle üniversite-sanayi arasında etkin ve sürdürülebilir bir işbirliği sağlamak kolay bir konu değil. Bu konuda da o yöreye özgü bazı çözümleri üretmek gerekiyor. Biz bu amaçla 1998'den beri bu bilgileri aktarmak için birçok yöntem denedik, birçok araç kullandık. Sonuç olarak biz gerek sanayi kesimi ile gerekse toplumun sosyal alanda farklı kesimlerine ulaşmak için en etkin araçları geliştirmeye çalıştık. Örneğin, sanayi bölgelerinde yaptığımız çalışmalarda bir ilk adım ofisinin olmasının daha etkili olduğunu gördük. Mesela sistem şöyle çalışıyor: Sanayici önce **ilk adım ofisine** yani sanayi bölgesinde yönetim binası içinde yer alan, hemen ulaşabileceği bir ilk adım ofisine gidiyor. Orada 1 kişi görevli, oda bizim Ebiltem ile alakalı. Oraya gelen sanayicileri dinliyor ve bizim çözebileceğimiz bir sorun olduğunu görünce bize yönlendiriyor. Bizde ilgili öğretim üyesini buluyoruz, onları bir araya getiriyoruz ve sorunun çözümüne kadar olan her aşamada destek veriyoruz. Ne desteği veriyoruz? Bir defa onun teknik çözümü, projenin oluşturulması, projeye destek bulunması, projenin yönetilmesi, eğer patent gerekiyorsa patent alınması, patentin gerekirse uluslara arası duyurularak ilgili kesimler satılması ve transferinin sağlanması gibi her

alandaki destek veriyoruz. Bunu yaparken de değişik dallardaki bilim adamlarının bir araya gelmesini sağlıyoruz. 2. olarak firmalar arasında da bunu sağlamaya çalışıyoruz. Biliyorsunuz bugün bir firmanın tek başına üretim yapmasını görmek çok zordur. O nedenle bir firma herhangi bir konuda üretim yaparken firmanın gücünden yararlanıyor. Ancak bunu yaparken de ne yazık ki birbirlerinden haberdar olmuyorlar. Şu anda bölgemizde data bankımıza kayıtlı 6.000 den fazla firma var. Bu firmaları birbirlerinden haberdar etmek ve bu şekilde de bir araya geldiklerinde sorunlara çözüm bulmada daha güçlü hareket etmelerini sağlamak, ulusal ve uluslararası pazarda da güçlü hale gelmelerini sağlamaya çalışıyoruz.

Kümelenme dediğimiz bir örnek var. Kümelenmeyi şöyle anlamamak lazım, bir sanayi bölgesi kümelenme değildir. Kümelenme bütün paydaşların bir arada bulunduğu, sorunların çok hızlı çözüldüğü ve birlikte hareket etme yeteneğine sahip bir organizmadır. Dolayısıyla bunların oluşmasını sağlamaya çalıştık. Bunlarla ilgili örneklerimiz var. Tabii ki burada da önerilerimiz şu olacak. Örneğin Bayburt için önemli olan bir sektörün en güçlü yönü nedir onu ortaya koymak lazım. O sektörü ortaya çıkarmak, öncelikle oraya yatırım yapmak lazım. Bakın bugün uzmanlar uyarıyorlar. Eğer çocuğunuz eve karnesinde zayıf not ile gelirse onu geliştirmesi için ders aldirmek yerine en güçlü yönü nedir o konuda yoğunlaşmasını sağlayın. Tabi zayıf dersini geçecek kadar da çalıştırın. Çocuk matematikte güçlü ise matematikte bir numara olsun ama beden dersinden de geçsin. Bunu Bayburt için söylemek gerekirse en güçlü yanımız her ne ise onu ön plana çıkarmak, onu güçlü kılmak gerekiyor. O nedenle de bu konunun doğru bir şekilde belirlenmesi gerekiyor. Tabi bütün bunları yapabilmek için ara yüzey konulara ihtiyaç var. Örneğin, benim bir Kobim var, bir sektörde çalışıyorum veya bir sorunum var, bu sorunumun çözümünü nereden ve nasıl bulacağım. Bunu bulabilmek için en kısa zamanda zaman kaybetmeden **ara yüzey bir kuruluş**a gitmem gerekiyor. Çünkü ben bir Kobiyim, benim her saniyem bir şekilde paradır. Böyle de olması gerekiyor zaten. Ben bir şirket sahibi olarak ne kadar para kazanacağımı görmem gerekiyor ve ülkemizin menfaati için zamanımı da ona göre harcamalıyım.

Dolayısıyla ben bir ara yüzey kuruluşuna gitmeliyim, o beni dinlemeli. Biz öyleyiz, dinliyoruz ve konusunda uzman kişiler yapıyor bu işi. Mesela biz 3 kişiyiz, 1 müdür ve 2 müdür yardımcısıyız. Kimya mühendisi, gıda mühendisi ve ziraat mühendisi olarak dinliyoruz. Dolayısıyla çözümü ya kendi üniversitemizden ya da ilgili üniversitelerin ilgili bulduğumuz birimlerinden kim uzman ise hangi birim ise ona yönlendiriyoruz ve bir araya getiriyoruz. Bu bir araya getirme 1-2 günde bilemediniz 1 hafta içerisinde gerçekleşiyor. Tarafsız bir ortamda bizim Ebiltem binasında bir araya gelmelerini sağlıyoruz. Bu konuşma sırasında bazen bir cümle de sorun çözülebiliyor. Bu konu ile ilgili bir örnek anlatayım isterseniz, daha canlı olur daha aktif olur belki. Örneğin, bizim Ebiltem'i 3 yıldır tanıyan, 5 kuşaktır o sektörde çalışan firmanın sahiplerinden, yurtdışı doktora olan bir uzman bir arkadaş bizi ziyarete geldi. Biz 1998'den beri durmadan Ar-Ge ve inovasyonun ne kadar önemli olduğunu, o olmadan hiçbir şey yapılamayacağını anlatmaya çalışıyoruz. Nasıl anlatıyoruz bunları? Seminerler, kitapçıklar, birebir ziyaretler ve aklınıza gelebilecek her türlü yöntemlerle bunları anlatıyoruz dedim. Oda bana söylediklerini çok güzel ama bir konuda sizden bilgi alacağım ben dedi. Biz şimdi kendi sektörümüzde bir yatırım yapacağız, yatırımın değeri 3 milyon dolar dedi ve konuyu anlattı bana. Bu Türkiye'de ilk olacak zaten böyle bir yatırımda şimdiye kadar olmadı. Böyle olunca destek verecek kurumlardan destek almak mümkün. Ben bu konunun uzmanı değilim ama bu konuda yatırım yapılırsa ciddi gelir elde edilebilir, ayrıca birde para sayma makinesine ihtiyacınız olabilir dedim. Size bir uzman bulmamız gerekiyor dedim ve 3 gün sonra bir uzman bulduk, bir doçent hocamız. Hocamızı çağırdık ve severek geldi, konuyu kendisinden dinledi. 15 dakika sürdü görüşme ve sonra hoca dedi ki eğer buraya yatırım yaparsanız bu para 2 yılda geri gelmez. Öyle bir teknoloji geliyor ki bu yaptığınız yatırımı geri almak mümkün değil, çünkü ürünü satacak kimse bulamazsınız dedi. Örneğin bu şuna benziyor disket, CD, Flash bellek üretilirken sizin üreteceğiniz şey ancak bunların yanında kaset oluyor ve siz bu konuda geride kalmış olursunuz ve ürünü satacak kimse bulamazsınız dedi. Konuya bir bakmak gerekirse tabi bizim ilgili sektörümüz, kobimiz veya şirketimiz bu konuda fuarları çok yakından takip eder, güncel magazin haberlerini yakından takip eder, ulusal ve uluslararası firmaları yakından izler. Peki, hocamız ne yapıyor, dünyada bu

sektörde kimler çalışıyor, hangi patentler alınmış hangi yenilikler gelmek üzere bunları görüyor.

Dolayısıyla gelecek olanları da daha yakından izleyebiliyor. Biz bir konuda çalışmayı planlarken mutlaka üniversitedeki uzmanlarla bir araya gelmek zorundayız. Bu bir araya gelmeler illaki projelerde olmamalı, sürekli olmalı. Çünkü uzmanlar bir yerde bilgi verirken % 100 emin olmadıkları şeyi söylemezler. Ama bir toplantıda örneğin aklından geçenleri söyleyebilir, oda güzel bir Ar-Ge projesi olabilir. Dolayısıyla biz belirli aralıklarla onlarla bir araya gelmeliyiz, bunu da unutmamalıyız. Biz bir ara yüzey kuruluşu olarak nasıl yapıyoruz bu işi? Bizim bir teknik bakım onarım birimimiz var. Bizim yapılamayacak cihazları yapabilecek bir birim kurduk, Türkiye'nin en güçlü elektronik kuruluşlarından bir tanesi ile ortaklık kurduk.

Dolayısıyla biz olmaz denilen şeyleri yapabiliyoruz ya da yeni cihazların tasarımlarını hazırlayabiliyoruz. Ancak biz bunu birebir yapmıyoruz sadece yapılmasını sağlıyoruz. Üniversite ve sanayide olmayan laboratuvar hizmetlerini sağlamaya çalışıyoruz. Özel sektörde yapılan projeleri koordine ediyoruz, yürütüyoruz, sözleşmesini yapıyoruz, gizlilik antlaşması yapıyoruz ve o projelerin sonuçlandırılmasına kadar geçen tüm aşamaları izliyoruz, güçlüklerin üstesinden gelinmesini sağlıyoruz. Patent alınmamışsa patent alınmasına kadar olan işlemleri yağıyoruz. Bu konu da direkt TBE ile çalışan bir patent birimimiz var. Dolayısıyla bütün işlemleri biz yapıyoruz sanayiciye veya başvuran kişiye sadece postalama işi kalıyor. Daha sonra bir de Avrupa Birliği koordinasyon birimimiz var. Eğer proje AB ile ilgili ise ya da oradan bir çağrı var ise onu kısa süre içerisinde ilgililer bildiriyor ve başvuru yapmalarını sağlıyoruz. Ayrıca bize AB'den bir çağrı gelirse ilgili firmayı tanıyorsak o çağrıya onun başvuru yapmasını, proje yazılmasını ve projeye ortak olmalarını sağlıyoruz. Bu şekilde birçok kobinin yurtdışında yazılmış projelere en az eforu harcayarak ortak olmalarını sağladık, birçok kazanım elde etmelerine katkıda bulunduk. Mesela bir tanesi yaklaşık 2 milyon dolar gibi yüksek bir hibe aldı. Bu konuyla ilgili çok örnekler var. Bunun yanında bir de Ege Mobilite Merkezimiz var. Araştırmacılığın hızlı dolaşımını sağlamak için **IRC dediğimiz Yenilik Aktarım Merkezimiz** oldu. Burada da biz IRC gibi Ebic Ege vasıtasıyla

Kobilerimizin uluslar arası düzeyde şirketlerle bir araya gelmeleri, aradıkları teknolojik ürünleri hızla bulmaları, kendi ürünlerini tanıtmaları ve aradıkları ürünlere ulaşmalarını sağlıyoruz.

Kısacası yurtdışındaki teknolojilerin istenilen birime hızlı bir şekilde, ücretsiz olarak ulaşmasını sağlıyoruz. Ayrıca destek ofislerimiz var. Bu konuda Hollanda hükümeti ile bir antlaşmamız var. Eğer bir kobi bize başvurmuşsa biz o kobiye inceliyoruz, bunu ilgili birimlere gönderiyoruz, o değerlendiriyor ve bize önerdikleri kişinin CV'si geliyor. CV'yi firma ile paylaşıyoruz, eğer uygundur derse firma sadece otel giderleri karşılığında hiçbir harcama yapmadan o kişi buraya geliyor ve en fazla 15 gün kalıp problemi çözdükten sonra ülkesine geri dönüyor. Bu şekilde kobilerimize ücretsiz destekler verdik, çok küçük gibi görünen ama çok büyük maliyetlere mal olan birçok problemin çözüldüğünü gördük. Bununla ilgili performans değerlerimiz de var. İsterseniz onu daha sonra paylaşabilirim.

Bu arada uluslararası patent birliği, patent organizasyonu bizi yaptığımız çalışmalar nedeniyle Türkiye'de değerli bir birim olarak gördü. Biz şu anda onun burada temsilcisiyiz. Patent ile ilgili olarak farkındalık yaratmak ve kobilerimizin ve öğretim üyelerimizin patent almasını sağlamaya çalışıyoruz. Yaptıkları o kadar çok çalışma var ki patentlik. Fakat ne yazık ki bu konuya dikkat etmedikleri için haklarını kaybediyorlar. Bugüne kadar 600'e yakın patent başvurusunun yapılmasını sağladık. Markası olmayan şirketlerimizin marka almalarını sağladık. Az önce Reha Bey'in de anlattığı gibi bir Batı Binom projemiz var. Bu da kümelenme adına yapmakta olduğumuz bir çalışma. Batı Binom'dan beklentimiz şu: Bir süre sonra proje bittiğinde o şirketler, o kobiler bir araya gelecekler sadece Ar-Ge ve inovasyon yapan, yeni ürünler ortaya koymak için çalışan firmalar olacaklar. Bu ne demek, biz bugün tonlarca domates satıp, gramlarca domates tohumu satın alıyoruz. Bu çalışma bizim domates tohumunu da satar hale gelmemizi sağlayacak. Yani katma değeri yüksek olan ürünler satacağız. Bu da mühendislerimizin birkaç bin Euro'ya çalışmasını sağlayacak. Bizim bunları yapmamız gerekiyor, yoksa sadece hammadde üreten ama onu işleyemeyen, son ürünü üretemeyen bir konuma geleceğiz. Örneğin, Norveç ile ilgili bir çalışma okudum. Norveçli bilim adamları bir araya geliyorlar. Diyorlar ki;

bizim ormanlarımız çok fazla fakat biz bu ormanları nasıl değerlendirebiliriz. Biz ne yapıyoruz? Mobilya yapıyoruz, odun yapıyoruz, kesiyoruz, biçiyoruz birşeyler yapıyoruz. Şimdi enerji üretmek amacıyla kullanılan enerji ormanları var. Bunlardan önce enerji üretiliyor daha sonra bunlar kesilip biçilerek farklı şekillerde kullanılıyor. Bu konuyu masaya yatırmışlar ve görmüşler ki kimya mühendisi, fizik mühendisi vs. birçok uzman sonuçta bazı ağaçların içerisinde ciddi bazı kimyasalların bulunduğunu analizler sonucunda görmüşler. Yaptıkları bir karışımla da hayvanların immüs sistemine etki eden, doğal hayvan yemi içerisine karıştırılabilen bir madde, bir birleşim olduğunu görmüşler. Bunu da başka bir madde ile güçlendirip hepsini karıştırıp bir madde elde etmişler ve bunun da patentini almışlar. Şimdi bunu bütün dünya ülkelerine olduğu gibi Türkiye'ye de ihraç ediyor. Bunun sayesinde de antibiyotik ve diğer ilaçların kullanımını azalmış durumda. Mesela ağaçtan katma değeri çok daha yüksek olan kimyasallar üretiliyor. dola ve bunun da patentini almışlar. Şimdi bunu bütün dünya ülkelerine olduğu gibi Türkiye'ye de ihraç ediyor. Bunun sayesinde de antibiyotik ve diğer ilaçların kullanımı azalmış durumda. Mesela ağaçtan katma değeri çok daha yüksek olan kimyasallar üretiliyor. Dolayısıyla bizim bunlara ulaşmamız gerekiyor. İşte bunu gerçekleştirebilmek adına Ebiltem içerisinde birçok birim kurduk. Bu bir ara yüzey kuruluşudur. Buraya herhangi bir vatandaşımız, sanayicimiz veya bir firmadan gelebilirler. Bu kişiler bize geldikleri zaman başka bir yere girmelerine gerek yok. Çünkü biz istedikleri şeylere hızlı bir şekilde ulaşmalarına yardımcı oluyoruz. Yani hangi öğretim üyesine gitmesi gerektiğini bilmiyorken, hangi durumlarda gittiğinde sorununa çözüm bulabileceğini bilmiyorken bu durumda önerdiğimiz şey şu; mutlaka bir ara yüzey kuruluşuna başvurmaları yeterlidir. Yani bir kobinin, sanayicinin sorusuna hızla cevap verecek, direkt olarak çözüme yönlendirecek bir ara yüzey kuruluşuna ihtiyaç vardır. Burada bizim elemanlarımızın cep telefonları 24 saat açık, gerekirse haftasonları dahil kurumumuz açıktır. Gelen e-maillere anında cevap verirler. Birçok ulusal projeye Kobilerimizin veya üniversitemizden öğretim üyelerimizin girmeleri sağlanmıştır. Çünkü kimse sizi uzun süre beklemez, sorularına kısa sürede cevap almak isterler. Bakın burada Ebiltem'in nasıl bir ağ kurduğunu görüyorsunuz. Şuanda kobilere faydalı olabilecek, sorunlara cevap alınabilecek hemen hemen bütün kurumlarla ilişki-

lerimiz, işbirliğimiz ve protokollerimiz var. Dolayısıyla biz bir şekilde bir soru ile karşılaştığımızda onu bir şekilde çözebilecek her nokta ile ilişkilerimiz var. Biz bu ilişkileri kullanarak birçok başarıya imza atmış durumdayız. Böylelikle hem bölgesel hem ulusal hem de uluslar arası kurum ve kuruluşlarla işbirliğimizin olabilecek en üst seviyeye ulaştığını söyleyebiliriz. Biraz önce bahsettim, biz bölgemizde nasıl daha aktif oluruz, nasıl daha fazla üretiriz ya da bölgemizdeki kobileri nasıl daha ileri seviyeye götürebiliriz? Fakat baktık ve gördük ki uluslar arası düzeyde Avrupa Birliği'nin verdiği destekler var. Oraya girip proje yazdık ve daha önce olduğu gibi bu projeden de en üst seviye puanı aldık. Haritada gördüğünüz gibi İzmir'den Afyon'a kadar olan illerde hizmet vermekteyiz. Bu projenin adı EBİCEGE, bu projenin maliyetinin % 60'ı Avrupa Birliği'nden, % 40'ı da üyelerimizden sağlanıyor. Bununla biz Kobilerimizin bir şekilde geliştirdikleri teknolojilerin transfer edilmesi, aradıkları teknolojilerin bulunması, uluslar arası kobilerle işbirliği, proje pazarına katılım gibi aklınıza gelebilecek bütün alanlarda Kobilerimizin Avrupa'ya açılmasını sağlıyoruz, hem de hiçbir ücret almaksızın ve çok hızlı cevap vererek. Bütün sorulara cevap vermeye çalışıyoruz ve üniversitemizde var olan bilginin Ulusal ve uluslar arası düzeyde de yayılmasını sağlamaya çalışıyoruz. Neler yapıyoruz peki, üniversite içerisine yönelik hizmetler veriyoruz, kısacası öğretim üyelerine cevap veriyoruz. Bilgi üretiminin hızlanması için YÖK'teki engellerin aşılması adına 36'ya yakın destek maddelerimiz var. Onlarla biz araştırmacıların yüreklendirilmesi, önlerindeki engellerin kaldırılması ve daha hızlı bilgi üretimine gitmek için gerekli olan destekleri vermeye çalışıyoruz. Hizmetlerimizi nasıl daha hızlı ulaştırırız, bize nasıl daha hızlı ulaşırlar, nasıl daha aktif oluruz ve sanayide nasıl daha başarılı olunur, kobiler nasıl daha geliştirilebilir gibi konuları toplantılarımızda beyin fırtınaları oluşturarak, yöntemler geliştirerek daha hızlı hizmet etmeye çalışıyoruz. Gerçek düzeyde olabilecek bütün hizmetleri bölgemizde özellikle sanayicilerimize iletmek için elimizden geleni yapıyoruz.

Yani biz üniversitede oturup, Ebiltem de oturup beklemiyoruz. Biz-zat sanayicilerimize gidip firmaları ziyaret ederek finansmanı projelerimiz tarafından sağlanan imkanlarla teknik incelemeler yapıyoruz. Örneğin, o sanayiye rapor veriyoruz. Diyoruz ki, bakın sizin

durumunuz bu, proje üretmişiniz, teknoloji üretmişiniz bunu satabilirsiniz ya da şöyle bir teknolojiye ihtiyacınız var o teknoloji de bakın burada diyoruz ya da bize ne gerekir diye sorarsa onu rapor yapıp bakın aradığınız teknolojiler burada burada gidip alabilirimiz diyoruz ve bu verdiğimiz hizmetler için hiçbir ücret almıyoruz. Bölgesel yönde hizmetler vermeye çalışıyoruz, burada olduğumuz gibi ulusal hizmetler vermeye çalışıyoruz. Dünya’da yayınlanan birçok kitapçıklarda da Ebiltem olarak yer almış durumdayız. Örnek olarak, sanayi ile işbirliğinde neler yapıyoruz? Biraz önce özetlediğim gibi öğretim elemanlarını sanayi temsilcileri ile her türlü iş planlarında eşleştirmeye çalışıyoruz. Biz üniversitede bir duyuru yaptık. Bunu ilgili sanayicilerle ilişki kurabilecek kurumlara duyurduk. Toplantıda sanayicilere ilgili bölgeyi tanıttık. Bölgedeki sanayicilerle çalışmak isteyen öğretim üyelerine internet ortamında uzmanlık alanlarını, çalıştıkları alanları konusunda bilgilerini doldurmalarını istedik. Sanayicilerden de aynı şekilde formları doldurmalarını istedik. Gelecek ayın 20. de bu konu ile ilgili toplantı yapıp onları eşleştireceğiz, sonra karşılıklı bilgi alış verişi şeklinde konular tartışılacak ve bu bilginin bir şekilde sanayiye ulaşması sağlanıp sorunun çözümü sağlanacak. Bu da yeni bir yaklaşım oldu.

Şimdi bizim diğer bir amacımızda şöyle: örneğin, bir öğretim üyesi herhangi bir şekilde bir artı değer yaratıyor, bir projede araştırmacı olarak yer alıyor, haftasonu çalışıyor, raporlar hazırlıyor ve problemin çözülmesini sağlıyorsa o takdirde sanayici ile telif ücreti konusunda görüşmeleri sağlanıyor. Yani ekstra bir çalışma varsa, birebir çalışma yapılıyorsa elbette bunun karşılığının ödenmesi gerekiyor. Buradan puanlamaya gelince de puanlama konusu her sene yeniden elden geçiriliyor. Şuanda eğer bir yayın yapılırsa, bir patent alınıyorsa elbette bunun bir değeri vardır. Eğer sanayi kuruluşu karşılıklı görüşmelerde bu gizli değildir, yayın yapılabilir derse ancak o zaman yayın yapılabilir. Bu da puan olarak değerlendirilebiliyor. Yine sanayiden çok sayıda danışmanlık gibi talepler de geliyor. Biz bunu doğru öğretim üyesine veya uzmanlara yönlendirmeye çalışıyoruz. Peki, başka neler yapıyoruz?

Biz üniversitemizde veya bölge sanayisinde üretilen projeleri bir şekilde ilgililerin bilgisine sunmak istiyoruz. Onun içinde proje ser-

gileri yapıp konuyu bütün bölgeye elektronik postalar, posterler ve çeşitli duyurularla duyurmaya çalışıyoruz. Çalışmalarımıza katılımı arttırmaya çalışıyoruz. Proje sergisinde bunları sunmalarını sağlıyoruz. Proje pazarında bunların sahiplerine ulaşmasını sağlıyoruz. Proje yarışmaları yapıyoruz. Bu tür etkinliklere öğretim üyeleri, uzmanlar, sanayiden araştırmacılar ve üniversiteden katılımı arttırarak bu şekilde çok sayıda ilginç projenin bu etkinliklerde yer almasını sağlıyoruz. Bu sayede iki tarafı da hareketlendirip katalizör görevini üstlenerek onların daha farklı çalışmalar yapmalarını sağlamaya çalışıyoruz ve tabii ki bu şekilde birçok projeyi de ticarileştirmiş oluyoruz. Nitekim bunu örnekleri de var. Bu projelere dayanan şirketlerde kuruldu. Örneğin Egealt diye bir şirket kuruldu. O şirket şu anda ürünlerini satıyor ve yurt dışından bu şirketi satın almaya gelenler oldu. Bu şekilde ciddi bir şirket ve şuanda da bu anlaşma gereği yaptığı ciro üzerinden üniversitenin döner sermayesine bir miktar pay veriyor. Biz de onun ilgili araştırmalarda kullanılmasını sağlıyoruz. Ama nasıl kullanılacağına üniversite karar veriyor. Yine proje yatırım fikirleri havuzumuz var. Bu havuzda da yatırımcılar her gün bize geliyorlar ve diyorlar ki; benim şu kadar param var, ben yatırım yapmak istiyorum ne dersiniz? Biz de bakın şurada şöyle projeler var, ilgi duyarlarsa proje sahibi öğretim üyesi, uzman veya ilgili kişileri bir araya getiriyoruz ve karşılıklı görüşüyorlar. Tabi bunların çoğu başlangıç aşamasında, fikir aşamasında ya da bitmiş olanlar. Projeye dayalı fikir bize parasıyla geliyor, şirket olup çıkıyorlar ve bu şirket satılabilecek hale geliyor. Hemen bir örnek vereyim bu konuda. Biliyorsunuz gittigidiyor.com 250 milyon dolara satıldı. Yıllarca ülkemizde faaliyette bulunan bir gazete de 70 milyon dolara satıldı. Aradaki farka dikkat edin, birisi 10 yılda kurulan diğeri ise 60-70 yıllık bir basın şirketi. Buraya dikkat edersiniz demek ki bunu yapabiliriz. Sonra baktık ki bu işte daha aktif olunması gerekiyor. Atak Organize Sanayi Bölgesi'nde ilk adım ofisi kurduk. Buraya gelen sanayiciyi dinliyoruz ve onları doğru şekilde yönlendirmeye çalışıyoruz. Bazen de gidip izliyoruz ve diyoruz ki; bakın sizin bir Ar-Ge projeniz var, o projenin şu şu destekleri var, buralara başvurun, eğer başvuramıyorsa o zaman yanına uzman veriyoruz ya da teknik bir eleman oluyor bu ve projenin nasıl yazılacağını a'dan z'ye yazıyor veya anlatıyor. Amacımız projenin bir şekilde yazılabilir hale gelmesidir. Gerekirse bu konuda eğitim veriyoruz kendilerinin

de yazabilmesi için. Bu çok önemlidir çünkü. Birçok proje başvurusunun yapılmasını sağladık. Bu konuda kobilerimiz ciddi düzeyde hibe aldılar. Yani anlattığım gibi patent, faydalı model ya da model tesciline yardımcı oluyoruz.

Yine yatırım konusunda da yabancı firma veya üniversitelere danışmanlık hizmeti veriyoruz ve birçok ortak proje oluşturuldu. Şunu unutmayalım birçok işi anlatma ile yapmanız mümkün değil. İçine girdiğiniz zaman kobi çok farklı oluyor. Şuanda küçük diyebileceğimiz kobiler büyük Avrupa Birliği projelerinde çalışıyorlar. Oradan çok iyi sonuçlar alabileceğimizi düşünüyorum. Yine uluslar arası düzeyde de proje yardımlı kobilerimizi açmaya çalıştık. Diğerlerini anlattım onları hızla geçeyim. Bu arada diyelim ki bir öğretim üyesi veya bir araştırmacı proje yazacak 24 saat açık olan sanal ofisimiz var. İnternette giriyor, pusulaya tıklıyor ve oraya konusunu oraya yazıyor. Orada projeye nasıl başvuracağını adım adım görebiliyorsunuz. Gerekliyse bizi arıyor ya da e-mail gönderiyor. Bizde hemen cevap yazıyoruz ve hızlandırıyoruz. Kimi hızlandırıyoruz? Öğretim üyesini yani onun bilgi üretimini hızlandırıyoruz. Sanayici olursa ne yapacak. Onun içinde ayrı bir sayfa hazırladık.

Yine aynı şekilde hızla çalışan mekanizmalar var. Yine mülkiyet hakkı fikri yönlendirme desteği konusunda çok eksiklerimiz var ne yazık ki. Bu konulardaki yanlışlar nedeniyle milyon dolarlar kaybettiğimizi söyleyebilirim. Patent farkındalığı yapmak için Avrupa Birliği'nden gelen projelerde desteklerimiz var. Firmalara ücretsiz destek veriyoruz. Patent taramaları yaptırıyoruz ve patent aldırmaı yapmak için elimizden gelen çalışmaları yapıyoruz. Yine uluslar arası ağlara üyeyiz. Bu üyelik vasıtasıyla ücretsiz olarak birçok firmayı bir anda çalışır hale getirdik. Bu çok önemlidir. Çünkü firmalar için ücretlendirmenin ayrı bir önemi vardır. Bu nedenle az önce arkadaşımda anlattı. 47 ülkede 600 merkez var. 2.000'e yakın eleman çalışıyor, birebir görüşülebiliyor ya da telefon ile ulaşılabilir. Eğer sorunuzu bize sorarsanız bir anda sizi Avrupa'ya açarız. Eğer gerekirse bunu yaparız. Türkiye'de bu anlamda 7 tane proje var. Bunlar içerisinde en aktif olanı, en fazla hibe alanı biziz. En fazla hibe şu; % 60 hibe alıyoruz, %40'ı Türkiye kaynaklı. Demek ki Türkiye'nin Avrupa Birliği'nden daha fazla pay getirdiğini söyleyebiliriz.

Ayrıca kümelenme konusu da çok önemli. Bakın bizim bir kobimiz Çin’de küçük bir dükkânda rekabet ediyor. Hemen bir örnekle anlayalım isterseniz. Bölgemizde farklı buluna bir şirketin 3 fabrikası var. Kendisini çok yakından tanıyoruz. Bir gün bizi ziyarete geldi. Haftalık rapor almış bir gün birde bakmış ki o fabrikanın ilk sürümünden hiç satılmamış. Nasıl olur deyip incelemeye gitmiş, bir bakmış ki ne görsün aynı ürünü yandaki fabrika da aynı kalitede benzer ürünü üretiyor hem de yarı fiyatına satıyor. O da makineleri satın fabrikayı kapattı, 1 haftada iş bitti. O halde bizim yapmamız gereken kümelenmektir. Kümelenme ne idi, aynı konuda çalışan şirketler bir arada aynı şekilde çalışabilecek şirketler bir arada kanun koyuculardan bir uzman, üniversitelerden bir uzman, araştırmacılar veya bürokrasi konusunda uzmanlar derken bir arada olan bir mekanizma, tek bir şirket gibi hareket ediyor, gerekirse uluslara arası ihalelere girebiliyor. Bu şekilde dünya ile dahi rekabet edersiniz, tek değilsiniz, büyüksünüz ve güçlüsünüz. Ama bu şekilde bir güçlülük yani aynı firmalar bir araya gelip kümelenmeden, sanayi bölgesinden bahsetmiyoruz buna dikkat edelim. Bu şekilde bir kümelenme oluşturmaya çalıştık. İnovizyon dediğimiz, yani sağlıklı inovasyon. İzmir’de çok sayıda sağlık için çalışan firmalar var. Bunları bir araya getirdik, sorunlarını çözmeye çalışıyoruz. Bu şekilde hareket eden bir oluşum olmaya çalışıyorlar. Havacılık konusunda da ciddi çalışmalar var. Boing şirketi İzmir’e geldi ve serbest bölgeye yatırım yaptı. Şuanda üniversitemiz bir meslek yüksek okulu kurdu. Orada bu konuda eğitim veriliyor, üniversitemizle ortak çalışmalar var. Batı Binom da elektronik konusunda birşeyler yapmaya çalışıyor, arkadaşımız anlattı tekrar anlatmayayım. Sonuçta bunların kendi başlarına çalışır hale gelmesi gerekiyor, onu yapmaya çalışıyoruz biz.

YETMER diye bir başka kümelenmemiz var. Yenilenebilir enerji teknolojisinin çok çok önemli olduğunu söyleyebilirim. Şuanda yabancı şirketler Türkiye’deki bu kanalı değerlendirmek için hızlı bir çalışma içersindeler. Ümit ediyorum o hıza ulaşabileceğiz. Yine biz birçok şey yaptık, onların üzerinden kısaca geçeyim. Birçok üniversite var, serbest bölge var, Amerika’daki birçok kurum var. Uluslar arası düzeyde, dünya düzeyinde çalışacak bir şey yapmaya çalışıyoruz, hiçbir eksik kalmadan bu işi çözmeye çalışıyoruz. Bu şekilde de kalkınma ajansından tutun da işte DPT projelerine kadar birçok yere

başvurular yapıldı. Eksiksiz bir şekilde yürüyen bir çalışma. Bir şekilde İzmir'in yakın bir gelecekte sağlık konusunda öncelikli bir il haline geleceğini ümit ediyoruz. Dolayısıyla bu konuya önem veriyor. Bayburt'ta da başka şeyler yapılabilir, örnek olsun diye anlatıyoruz zaten. Havacılık konusunda da birçok şey yapılabilir. Paydaşlar için havacılık yüksek okulu yapıldı. Bu konuda da birçok kişi destek verdi. Kimileri binanın yapımına destek oldu, belediye destek verdi, laboratuvar kuruldu, malzeme bilimi konusunda çalışanlar bir araya getirildi. Yeni eleman istihdam edilmedi, üniversitemizde çalışmakta olan öğretim üyeleri belirli konularda bir araya geldiler. Sanal bir ortamda da çalışan bir sistem oluşturuldu. Var olanı yani birikimi harekete geçirmek desek daha iyi olur rektörümüzün kullandığı bir yaklaşım bu. Birikim var ama harekete geçiremiyoruz, harekete geçirmek için başka çalışmalar yapmak gerekiyor. Bayburt'un da öyle olduğunu gördüm dolayısıyla bu çalışmayı yapmamız lazım. Biz Batı Binom'u uzun uğraşlar sonucu 3 yıldan fazla bir sürede çalışarak, ciddi çaba harcandı ve sonunda da kuruldu. Şu anda 9. ayın içindeyiz ve zamanı çok iyi değerlendirmek için elimizden geleni yapıyoruz. 2 yıl süremiz var. 2 yıl sonra ne olacak? Proje kendi ayakları üzerinde durabilen şu demek oda; buradaki kobilerin Ar-Ge ve inovasyon yaparak, yeni ürünler üreten, az önce bahsettim katma değer yaratan ürünleri üretme amacına yönelik firmalar olması lazım. Ürünü pazara satarken bilecek ki bu ürün kısa süre sonra ölecek hemen yenisini üretmeye çalışacak, yenilik yapacak, bu şekilde de rekabeti güçlü olacak. Güçlü olmak demek dünyada güçlü olmak demek ve bu şekilde çalışması gerekiyor.

Yine yenilenebilir enerji konusu da aynı şekilde çalışıyor. Lisansüstü programlar açıldı, Avrupa Birliği ve DPT projeler verdi. Finansmanın bir şekilde sağlanması gerekiyor. O nedenle de eksiksiz yapılması için finans kaynaklarına başvuruldu. Yani birşeyi yaparken uluslararası düzeyde yapmanız gerekiyor. Bölgesel veya başka anlamda çalışmak doğru değil, o şekilde ses getirmesi lazım. Neler yaptık peki bugüne kadar? Yatırıma dönüşen 55 proje oldu, 2 tane Sprong şirketimiz var. Bunlardan bir tanesi prefabrik üretiyor ve Amerika'ya ihraç ediyor. 32 tane patent faydalı model bugüne kadar belirleyebildiğimiz üniversitelerimizin aldığı. 15 Avrupa Birliği çerçeve projesi yapıldı. 5,5 milyon Euro kaynak sağlandı ve yine bu şekilde

bugüne kadar üniversite sanayi işbirliğini geliştirebilmek için birçok çalışma yapıldı. Dolayısıyla isteğimiz şu: Şirketlerimizin ve Kobilerimizin sadece o sorunun cevabını almak için değil belirli sürelerde mutlaka bir araya gelmeleridir. Sonuçta oradan çok farklı şeyler çıkabiliyor. Hemen bir örnek vereyim. Polonya’da bir şirket, üniversitenin gıda bölümünden bir profesör, sanayiden bir makine mühendisi bir araya geliyorlar. 19 yıl önce bunlar 500 Euro’luk bir şirket kuruyorlar. Şirketi görünceye kadar inanmadım. 500 Euro’luk bir sermaye ile kuruyorlar. Sonuçta 19 yıl sonra ne duruma geldiklerini söyleyeyim: Fabrikaya giren süt farklı ürünler halinde çıkıyor, Yoğurt, peynir vs. Fabrikada Ar-Ge mühendisleri çalışıyor. Şuanda 185 tane eleman çalışıyor bunun 60 tanesi mühendis. Ürünlerin önemli bir kısmı ihraç ediliyor. Türkiye’nin de pazarına girmeye çalışıyorlar. 19 yıl önce 500 Euro sermaye ile kurulan bu şirketin şuandaki cirosu 50 milyon Euro. Şimdi birde kendimize bakalım. Kaç yıldır çalışıyoruz ve ciromuz ne? Dolayısıyla demek ki biz ilgili hammaddeye bilgi ile katma değer yaratıyoruz. Oraya giren paslanmış çelik o kadar değer kazanıyor ki o ülke çeliğin kaç katı kadar para kazanıyor. Dolayısıyla bizim mutlaka bu yöne gitmemiz gerekiyor, yani sadece süt üreten tesisler değil dünyada adı olan peynirler veya başka şeyler üretmek.

Sadece hammadde üreterek kazanacağımız para kısıtlı olabilir ama bunu yaparsanız kazanacağınız para kat kat artar. Mesela Kars’ta Gravyer Peyniri kalkınma ajansının sorumluları ile bir araya geldik. Gravyer peyniri üretiyorlar ve bunu Dünya pazarına sunmaya çalışıyorlar. Şuanda talebi karşılayamıyoruz diyorlar. Bu dediklerimizi yapabilmek için 1000’den fazla bilgi günü düzenledik, 2250’ye yakın firma ziyaret ettik, 202 tane uluslar arası eşleştirme yaptık, ikili görüşme olarak 1413 tane firmaya 3413 tane görüştirme yaptık, 230 tane firma ile teknoloji değerlendirmesi yaptık, 5500’e yakın profil duyurusu yaptık, 136 iş planlaması yaptık, 1 firmaya uzman desteği verdik. Bölgede 50 milyon Euro katma değer yarattık. 288 kişinin istihdam edilmesini sağladık. Avrupa Birliği’nden aldığımız desteğin 10 katı değer yarattık. Sonunda uluslar arası geçerliliği olan raporlar içerisinde Ebiltem adından söz ettirdik. Ülkemizin, üniversitemizin ve kurumumuzun adını duyurduk. Demek ki biz ne yapıyoruz Ege Üniversitesi, Ar-Ge ve sanayi alanındaki ilişkileri bir mer-

kezden koordine ediyoruz. Sürekli gelişiyoruz, standart şeylerimiz yok. Her an gelişiyor, değişiyor, duruma adapte olup sorunlara çö-züm üretiyoruz. Hizmet alanlarının genişletirken de akademisyenle-ri, toplumun ve sektörün ihtiyaçlarını temel alıyoruz. Toplum ile temas kurup belirlenen eksiklikleri tamamlama yolunda yeni birim-ler oluşturuyoruz.

Çok teşekkür ediyorum, ulaşmak isteyen herkes bize ulaşabilir.

Prof. Dr. Yusuf MENGELOĞLU

Sabancı Üniversitesi Öğretim Üyesi

Konu Başlığı: Kil'den katma değeri yüksek (inovatif) malzemeler üretmek. Yani nano teknoloji deyince çok abartıyorum, gerçi abartmak lazım çünkü nano boyut dediğimiz de saçın mikronda biri kalınlığında bir şeyden bahsediyoruz. Yani bunu görüp görülebilecek konuma uygulayabildiğimiz zaman o boyutta olduğu için malzemenin kütleli özellikleri yerine atomik özellikleri ortaya çıkıyor. Tabi nano'nun çok çeşitli boyutları var. Işın fizik tarafı var, kimya tarafı var, biyoloji tarafı var. Işın, pasif dediğimiz nano yapıları var, aktif nano yapıları var. Bu olayın bugün ticarileşen yanı genelde bu pasif yapılar dediğimiz yapılar ama bu pasif yapılar nereden elde edilir işte kil bu kaynaklardan birine bir örnek.

Kili hepimiz biliyoruz. Sarıkamış'ta annelerimiz dere kenarına inerdi kille temizlik yapardı. Yani o temizliği aslında kilin şişme özelliğini kullanarak yapıyorlardı. Kilin şişme özelliği dediğimiz şey kilin arasındaki sodyumun ya da kalsiyumun diğer iyonlarla ve organik malzemelerle yer değiştirmesidir. Aslında yine orada bir nevi nanoteknoloji yapıyordu ama kimsenin haberi yoktu. Bunu kim ortaya çıkardı işte Amerikalı bir şirket ortaya çıkardı. Sonra geri döndü baktı bu konuda ki en iyi kil nerede var? Tokat Reşadiye'de var. Aslında Amerika'da nano teknolojide kullanılan killerin birçoğu da bizim buradan götürülüyor. Kil neredeyse parasız gidiyor. Tonu 100 dolara gidiyor tonu 10.000 dolara biz geri alıyoruz. Yani kilin işlenmişinin kilosu 10 dolar civarında şimdi biraz daha yaygınlaştıkça ticarileştikçe işleyişi arttıkça bu yaklaşık 3-4 dolara kadar düşecek. Yani biz hala kilosu 10 sent ile 4 dolar arası malzemedan bahsediyoruz. Bunun için biraz daha farklı düşünmek lazım. Farklı düşünmekle dediğim gibi, benden önceki konuşmacıların da özellikle vurguladıkları gibi bir şeye bağlı kalmadan, o olmaz demeden, önyargıdan uzak, yok orası uzaktır burası şöyledir diye düşünmeden, yapılabilecek, işimize gelen hedeflerimize uygun olan her şeyi ulaşma şansımız var. Yani kısacası toplum olarak ekonomi için rekabetçiliğimizi sürdürebilmek için mutlaka inovatif yani yenilikçi düşünmemiz lazım. Ve bununla paraya çevrilebilir olması lazım. Bu çok iyi

bir slâyt değil ama en azından kil ne işe yarıyor ondan bahsetmek istiyorum. Biz bu kil tabakalarını açıp polimerlerin içerisine koyuyoruz. Gördüğünüz gibi mekanik özellikleri ısı özellikleri gaz geçirgenlikleri optik özellikleri gibi birçok özellikten bahsediyoruz. Plastiklerin içerisine bunu koyduğumuz zaman plastiğin özelliğini değiştiriyor. Plastiği daha hafif yapma şansımız var. Daha güçlü yapma şansımız var. Eğer ambalaj olarak kullanacaksak gıdaların bozulmasında etkili olan oksijen geçirgenliğini de düşünerek yapmamız lazım.

Genellikle plastik maddelerin en büyük problemlerinden biri de yanmazlıktır. İşte bir uçağa binin biri sürü yeri plastiktir ama hepsi özellikli plastiktir. İşte otobüse binince hatta evinizdeki perdelerin, oturduğunuz koltuklardaki kumaşların bile yanmaz olması gerekiyor. Bu tür konularda iyileştirme sağlıyor. Tabi bunları aynı anda yapmıyor. Bunları yapabilecek yetenekler var. Bu yüzden farklı düşündüğümüzde bunları yapmamız gerekir. Biraz önce onu söyledim yani nano teknoloji bizde ilk başladığında çok korkutucuydu, ürktütücüydü. İşte bunları çok küçük parçalarla kontrol edilebilir gibi görmemekten dolayı kaynaklanan tedirginlikler vardı. Ama öyle değil aslında nano teknolojinin birçok dalı var. Ama nano malzemeler kısmında yine birinci nesil pasif yapılar dediğimiz yapılar vardır. Bunlardan biri de nano kil'dir. İşin Türkçesi biz yani teknoloji içinde küçük bir yapıyı ele alıp ciddi katmerleri olan işi yapabiliyoruz. Nano teknoloji de bu aslında yeni bir iş modeli olduğu için, bu arada başka bir şey daha söylemek istiyorum. Ben 3 tane teknoloji şirketi kurdum biri Amerika'da 2 si Türkiye'de. Yani damdan düşme nedir onu çok iyi biliyorum. Damdan düşenlerden biriyim. Hala cebelleşiyorum hayata tutunabilmek için. Konumuza dönecek olursak tabi nano teknoloji de laboratuvar ortamında bir iş yapıyorsunuz. Sonra bunun ayrımını yapıyorsunuz nelere uygulanabilir. Daha sonra bunu büyük çaplı üretilip üretilmeyeceğine bakıyorsunuz. Sonra bunu ürüne dönüştürüyorsunuz. Yani aslında bu bir değer zinciri. Bunun içinde nano kili de düşündüğümüz zaman toprağı aldığımız an derhal bunu işlemek gerekiyor ve işleyerek sattığınızda ürüne kattığı değer çok büyük. Bundan sonra aracı arda bir bölgeye getirmeniz lazım plastik katkısı olması için. Bunu da yine plastiğin içine katıp direkt kullanıcıya tüketiciye gönderilebilecek hale getirmek müm-

kün. Bu ERSAL ile birlikte yaptığımız bir proje. Onlar bunu saflaştırma temizleme işini yapıyorlar. Biraz önce bahsettiğim gibi bu işlemden sonra kilin tonu 20 ila 60 dolar civarında oluyor. Biz burada tabakaların arasını açıyoruz. Tabakaların arasını açma işi organik bir reaksiyon işi, değişim işi. Kili açtığımız tabakaların içine sokuyoruz. Yani kil diyebileceğimiz daha önce düşündüğümüz şeyleri içine sokuyoruz. Bu kilin tabi farklı özellikleri var. Bunlar antimikrobiyel olabiliyor, yanmazlık olabiliyor, farklı nişasta olabiliyor, doğal bir malzeme olabiliyor vs. Bunu yaptıktan sonra biz polimer ile bunu karıştırıp, polimerin nihai özelliklerini kazanmasını sağlıyor ya da polimere katkı olarak sağlıyoruz. İşte poşet üreticisi mesela burada belki işte onu ultraviyole ederek doğal parçalanabilir hale gelmesini istiyorsa katkıyla birlikte biliyorsunuz. Eğer mikrobiyal ona göre katkıyı tasarlayıp onu daha sonra birçok sektöre sunma şansınız var. Biraz daha teknik belki ama burada literatürde neyi ne yapıyor u gösteriyor. Belki bunun için en iyi örnek aslında birçok otomobilin kaputunu açtığınız zaman motor bölümünde yer alan plastikler görürsünüz. O plastiklerin kullanımı son 20 yıldır var. Daha öncesinde yoktu teknolojide olduğu gibi. Çünkü plastiklerin sıcakta çalışma şansı yok. Onlar çabuk eriyebiliyor. Japon otomobil firması Toyota da ilk nano killerin ortaya çıkmasına neden oldu. Japonya'da Toyota firmasında çalışan bilim adamları ya da teknik adamlar kili polimerin içerisine koyarak polimerin erime sıcaklığını ya da çalışma sıcaklığını 80 C° arttırdı. Düşünün 200 C° de ya da 200 C° ye kadar çalışabileceğiniz bir polimeri 300 C° ye çıkartabiliyorsunuz. Bu o malzemenin kullanımını arttırıyor. Bu değerler de bunu gösteriyor. Biraz önce bahsettim buna o denli baktığınız zaman malzemenin ısıl deformasyon sıcaklığını 80 C°-100 C° arttırıyorsunuz. Malzemeyi antimikrobial yapıyorsunuz. Malzemeye bir sürü özellik ekliyorsunuz. Yani bu çok mu zor? Bilen için bilgiye ulaşan için bunlar hiçte zor değil aslında. Biz bu işi öyle çok büyük yatırımlar ya da çok büyük teknoloji istemeden 7 adımda kendi olanaklarımızla yapıyoruz.

Yani bu konuda vermek istediğim mesaj şu; biraz ön yargılardan kurtulmak farklı düşünüp yenilikçi çözümler üretmek ve cesur olmak lazım. Şunu diyebilirsiniz: Siz bu işi kaç senedir yapıyorsunuz? Biz bu işi bu boyutlarda 2006'dan beri yapıyoruz. Şu an 2011 deyiz. Kaç kilo sattınız dersiniz birkaç yüz kilo diyebilirim. Niye bu kadar

az diye düşünebilirsiniz. Bu konuda daha yapılacak çok iş var. Bizde bunları yapa yapa, yaşaya yaşaya öğreniyoruz. Bu teknolojinin gelişebilmesi için bu süreçlere ve zamana ihtiyaç var. Bunun için sabırlı olmak gerekiyor. Yarın üniversiteye bir proje verip 6 ay sonra ondan çok para kazanacağım diye düşünmek çok yanlış olur. Yenilikçi ya da devrimsel bir şey olsun istiyorsanız onun olması çok kolay değil, bunu da kabul etmek lazım. Yani burada hem bu olmaz deyip ön yargılı davranmamak hem de olur deyip çok heyecana kapılmamak, bundan çok para kazanacağım diye düşünmemek lazım. Burada çok teknik şeyler var. İzninizle bunların hepsinden bahsetmeyeceğim. Mesela biraz çizilmezlikten bahsedeyim. Kili verniğin içerisine koyduğunuz zaman burada görüyorsunuz işte. Çekiçle çizdiğinizde kil olamayan şeyde bayağı aşınma var iken kil olanda aşınma yok. Tel ile çizdiğinizde kil olanda çizikler oluşmazken diğerinde oluyor. Yani çizilmezlik direncini arttırabiliyorsunuz. Şuradaki tabloda kil tabakası polimerin içinde bulunuyor. Bu tabakanın kalınlığı 10 nanometre. Sizin böyle bir işlemi gerçekleştirmeniz için iyi bir alt yapınızın olması lazım. 10 nanometreyi görebilmekten bahsediyorum. Bunu yapabileceğiniz bir mikroskobun değeri 6 milyon dolar. Şunu belirtmeden geçemeyeceğim. Bugün Türkiye’de de bu hükümet ve kamu gerçekten bu tür araştırmalara çok ciddi destek ve paralar veriyor. Şundan eminim ki üniversitede çok iyi düşünüyor. Yani iyi projelerinize, iyi girişimlerinize kamunun desteği çok yüksektir. Aynı şekilde kamunun teknoloji transferi konusunda da çok ciddi destekleri var. Yani kamu size bir üniversitede bir teknoloji var ise ve siz bu teknolojiyi almak istiyorsanız bunun için gerekli maddi gereksinimin % 75’ini devlet karşılıyor, %25 ‘ini siz karşılıyorsunuz. Ama bir araştırma yapacaksanız devlet size %100’ünü veriyor. Bu tür destekler ülkemizde var. Böyle olanaklar olduğu zaman sizin birçok şey yapma şansınız var. Mesela bizim yaptığımız işlerden biri polietilen ile nişastayı karıştırmak. Nişasta doğal bir polimer ve piyasada çok fazla var. Polimer dediğimiz sentetik malzeme ise petrolde var. Zaman zaman petrol fiyatları arttığında bu sentetik polimerin fiyatı da artıyor. Bu durumda üretimdeki çevresel faktörler nedeniyle üretimde ve tüketimde tepkilere neden oluyor. Bunları bir miktar doğal polimerle karışım yapıp kullanılabilir hale getirebilmek için biz yine nano kili kullanıyoruz. Bu organik bir kildir. Çünkü nişasta ile polimer birbirine karışmayan iki katı malzeme. Bunları

birbiri ile karışabilir hale getirebilmek için farklı aşamalardan geçiriyorsunuz. Ama hala mekanik mukavemetler. Çünkü % 40 iç içe karışmayan, mesela su ile yağı birbirine karıştırdığınızda iki tane faz görürsünüz. Bunlarda da böyle bir durum oluyor. Bunu daha karışır hale getirseniz bile eğer parçaları içinde nano boyutta dağıtmazsanız bütün mukavemetinizde çok ciddi kayıplar olur. Biz bu kayıpları kil ile önlemiştik. Bunlarla ilgili detaylar var.

Hemen şu tabloda tek tek mekanik sonuçları bulmak istiyorum. Mekanik mukavemeti 9,2 mega pascal iken eğer siz bunun içine nişasta koyarsanız bu değer 6'lara düşüyor. Eğer bunu yapar ve kil ile beraber çalışırsanız orijinalinden daha yüksek mekanik mukavemete çıkarabiliyorsunuz. Aynı zamanda farklı ambalaj malzemelerinde de kullanabiliyorsunuz. Mesela bu gaz geçirgenliğini, oksijen geçirgenliğini oluşturabiliyorsunuz. Bu da her derde deva olmasa da pek çok derdi çözüyor. Şimdi burada kilin yanmazlığı ile ilgili bir çalışmamız var. Bunu polimerin içerisine koyduğunuz zaman yanmazlık ajanlarında çok fazla inorganik dolgu kullanılacak. Yaklaşık %60 civarında hidroksitli bu malzeme çok fazla inorganik olduğu zaman polimerin içerisinde mekanik mukavemetinde kayıp olur. Yine yoğunlunda da farklılık olur. Bunları yarı yarıya indirebilmek ancak nano kil ile mümkün. Bununla ilgili de yaptığımız bir çalışma var.

Evet, kısaca söyleyeceklerim bunlar. Sabrınız için teşekkür ediyorum. Size şu mesajı vermek istiyorum. Bu toplantının bilgisi bana dolaylı geldi. Ama katılmış olmaktan çok memnunum. Birazcık sizin beklentilerinize cevap verebildiysem, farklı düşünmenizi sağlayabildiysem ne mutlu bana. Sorularınız varsa yanıt almak için bana üniversitenin mail'inden ulaşabilirsiniz.

Bayburt'a hizmet etmekten mutlu olacağımızı da belirtmek istiyorum saygılarımla.

Akın BAYRAK

BAYPROJE Yönetim Kurulu Üyesi

Muhterem davetliler, saygı değer hemşerilerim hepinizi saygıyla selamlıyorum. Şimdi tabii bu kadar değerli konuşmacılardan sonra konuşmak biraz zor olacak. Gerçekten bende bu panelden çok istifade ettim. Esasen benim konuşmam yoktu programda ama ihale benim sırtıma kaldı. Bende yaptığım çalışmalarla ilgili bir şeyler anlatıp bunun yenilikçilik ve inovasyonla alakası konusuna dikkat çekmek istiyorum. Konuşmamda yapacağım bu. Biliyorsunuz biz 10 aydır Rıfat hoca ve bazı arkadaşlarla birlikte Bayburt'un geleceği ile ilgili çok önemli bir işlevi olacağını düşündüğümüz bir çalışma içerisindeyiz. Bunun için uzun bir çalışma maratonu içinde İstanbul'da, Ankara'da, İzmir'de, Konya'da, Erzurum'da, Bayburt'ta toplantılar yaptık. Değerli hemşerilerimize düşünce tarzımızı anlatmaya çalıştık. Esas olarak yapmak istediğimiz şey şudur: Bayburt'un yetiştirdiği ve Bayburt'u tercih etmiş değerli insanların, mesleklerinde belirli noktalara gelmiş kişilerin, bir organizasyonla Bayburtlulara kattıklarını temin etme yolunu bulmaktır. Biliyorsunuz aramızda çok değerli hemşerilerimiz var. İstanbul'dan ve diğer şehirlerden gelmiş, Bayburt'tan çıkmış, mesleklerinde belirli noktalara gelmiş kişiler. İlim hayatında, siyaset hayatında, bürokraside önemli hizmetler yapmışlardır. Bu kişiler mutlaka Bayburt için bir şeyler yapıyorlar, Bayburt'u çok seviyorlar. Fakat münferiden yaptıkları işlerin Bayburt'a katkısı fazla olmuyor. Netice itibarıyla bunu organize etmek ve Bayburt ile ilgili bir beyin fırtınası yaratmak ve Bayburt'un sorunlarını çözmek için Bayburt'ta yaşayanları kucaklayıp, onlara katkıda bulunmaları gerekir diye düşündük ve bu konuda yapmış olduğumuz çalışmalar, toplantılar ümit ve cesaret verdi. Haziran ayında Rıfat hoca ile beraber Bayburt'a gelmeden önce bir program yaptık. Bayburt'taki temel sektörleri, Bayburt'un ne olduğunu, Bayburt'ta kentsel aktiviteleri, köylerdeki aktiviteleri görmeye çalıştık. Bununla ilgili bir rapor hazırladık. Bu raporu internet ortamından dostlarımıza gönderdik. Ayrıca 35 sayfalık rapor şeklinde sayılı miktarda bastırdık. Bu raporda söylediğimiz her şeyin doğru olduğunu iddia etmiyoruz. Samimi tespitlerimiz ve tenkitlerimiz var. Bunun bir tartışma platformu oluşturmasını temenni ediyoruz. Şimdi Bayburt için ya-

pabileceğimiz çok şey var. Buna samimiyetle inanıyoruz. İşletmeleri gördükten sonra yani bendenizden bahsetmedim. Ben kendimi anlatmayı seven birisi değilim. Ama özel sektörde 40 küsur yıllık bir iş tecrübesine sahibim. 35 yıldır Kayseri’de yaşıyorum, Kayseri’de sanayici işadamları derneği kurucularındanım ve 4 yıl başkanlığını yaptım. Ayrıca Ankara’da Çok Ortaklı Şirketler Vakfı’nın başkanlığını da yaptım. Birçok ortaklı şirket sorununu çözdük. Erciyes Üniversitesinin kuruluşundan beri o üniversite ile beraberim ve hala vakfının yönetim kurulu üyesiyim. Şu anda sosyal işlerimle uğraşıyorum, yani profesyonel işlerimi bıraktım, danışmanlık işlerini bıraktım. Türk Eğitim Vakfı’nın Kayseri şube başkanlığını yapıyorum, Bayproje’nin yönetim kurulu üyesiyim ve Erciyes Üniversitesi’nin de yönetim kurulu üyesiyim. Şimdi efendim Bayburt’ta temel sektörler dediğimiz zaman tarım ve hayvancılık ilk akla gelen sektör. Benim mesleğim değil ama mesleği bu iş olan uzman tanıdıklarım var. İşletme deneyimimiz de bir şeyler yakalamamıza sebebiyet veriyor. Ama emin olun hayvancılık konusunda Bayburt’un yapabileceği çok büyük işler var ve biz bunu arkadaşlarımızla beraber sorgulamamız ve geliştirmemiz lazım diye düşündük. Başarılı örneklerde var. O başarılı örnekleri yapan kişilerle de temas halindeyiz. Onları da işte Kayseri’de Saray Çiftliği’ne götürdük, gezdirdik, oraları tanıtmaya, göstermeye çalıştık. Biz gittik gezdik ve gördük. Oradaki sorunların en büyüğü hayvancılık meselesi. Hayvancılık konusunda atılım var. Şu anda büyükbaş hayvancılık alanında topu topu 4 tane işletme var. Küçükbaş hayvancılıkta, koyun işletmeciliğinde birkaç tane daha kooperatif denemesi var sanıyorum. Koyuncululuğu görememiştik, yarın onları da görebileceğimizi sanıyorum. Ankara’da ki toplantıda söyledim. 2 sene sonra bu firmalarla ilgili ciddi sorunlar yaşayacağımızı görebiliyorum. Değerli bir arkadaşımız ve hemşerimizle birlikte bu şirketlerle ilgili tespitlerimiz oldu. Doçent olan bu arkadaşımız bu firmaları ziyaret etti. Ziyaretinden döndükten sonra kendisiyle oturup konuştuk. Bana birtakım sorunlardan bahsetti. Bunlardan biride beslenme sorunuydu. Hayvanların beslenme ile ilgili yaşadıkları sorunların sonucunda hayvanların sağlığının etkilendiğini söyledi. Şimdi bu sorunun çözümü için organize olmalı ve bu sorunun üzerine gitmeliyiz. Mesela tatlı su balıkçığı için Bayburt cazip bir yöre. Bizim düşüncemize göre Bayburt’taki Çoruh nehri ve kolları Bayburt’taki göller tatlı su balıkçılığına hem havuz balıkçılı-

ğına hem de kafes balıkçılığına oldukça uygun. Bu konuda büyük bir potansiyel yaratılabilir. Kayseri'nin Pınarbaşı ilçesinde böyle bir tesis var. Bu tesis yılda 9.500 ton alabalık üretiyor ve bu üretimin büyük bir kısmını ihraç ediyor. Bu tesisin yetkilileri ile görüştük. Bayburt'ta da böyle bir tesis açmak istediğimizi belirttik. Yetkililer hem teknik açıdan hem de pazarlama açısından yüzde yüz yardımcı olacaklarını belirttiler. Bunun üzerine Bayburt'ta ne var ne yok diye baktık. Gördüğümüz manzara şu raporda var tekrar etmeyeceğim ama zaman geçirme mekânları olarak dizayn edilmiş olan havuzlar gördük. Bu bizim için nispeten küçük ama başarılı bir örnekti. Gökçe derede de gölet gördük. O arkadaşlarla temas kuramadık ama orada küçük miktarlarda kafes balıkçılığı yapıyorlar. Bu potansiyeli kullanmamız lazım. Mesela geçen gelişimimizde görüşmemiştik. Bal konusunda 3-4 saat tartıştık, görüşme yaptık. Bal üretimi konusunda Bayburt'un ciddi bir potansiyeli var. Ben buraya gelmeden önce Beğendik Mağazalar zincirinin patronu ile görüştüm. Dediler ki, Akın Bey her bakımdan emrindeyiz. İstedığınız zaman gelin arkadaşlarımızı sevk edelim, Bayburt'ta bizim pazarlayabileceğimiz mal varsa bunu değerlendirelim. Bunun gibi çok kişiyle görüşüyoruz ve diğer şehirlerdeki arkadaşlarımızda mutlaka görüşüyorlar. Mesela şimdi Bayburt'taki yonca meselesine geldiğimizde Saray Çiftliği 1.000 ton yonca satın alıyor ve bizden de 500 ton almayı vaat etti. Bizde geldik burada bunu ilan ettik ama nakliye meselesinden dolayı gönderemediler. Ama bu yıl yonca fiyatlarının ciddi bir noktaya geldiğini ve çiftçinin, köylünün geçen yıllardaki gibi istismar edilmediğini öğrendik. Bu da bizi memnun etti. Netice itibarıyla bir organize sanayi bölgemiz var. Burasını gördüğümde tüylerim diken diken oldu. Elektrik yok, su yok böyle bir yörede sanayiden nasıl söz edilebilir. Bu insanlara yazık değil mi? Anlatacağım çok şey var ancak vaktinizi de almak istemiyorum. Şimdi inovasyon dediğimiz, yenilikçilik dediğimiz şeyin daha çok gerisindeyiz biz. Netice itibarıyla İzmir için eski olan her şey bizim için yeni olabilir. Dolayısıyla biz henüz alfabenin başındayız. Biz verimlilik menfuruna sahip değiliz, biz kalite menfuruna sahip değiliz, biz şirketleşme menfuruna sahip değiliz. Pazarlama konusunda çok ciddi eksikliklerimiz var. Bunu halletmemiz için işbirliği yapamıyoruz. Finansman problemlerimiz var. Köylüyü destekliyoruz diyoruz, köylüye şehirden ipotek getirmeye gönderiyoruz. Köylüyü destekleyelim, kredi verelim di-

yoruz, köylüden kefil getirmesini istiyoruz. Bu kadar trajikomik bir manzara olur mu? Köylünün mülkü olsa zaten şehirde oturur. Yani şehirde mülkü olan bir köylü olur mu? Diyorlar ki 4 tane memur, 3000 tane çiftçi var. Bu memurlar hangi bir köylümüze kefil olsun. Bu kadar komik bir şey olur mu? Bu tür sorunlarımız var ama bunlar çözülemeyecek sorunlar değil. Sorunlarla ilgili çözüm önerilerimizi de aktardık. Şimdi sanayi kuruluşları diyoruz. Yani teknik bilgi açısından, üretim yönetimi açısından, genel yönetim açısından, pazarlama ve finansman yönetimi açısından sorunlarımız çok küçük müdahalelerle halledilebilecek sorunlar. Yani Bayproje olarak ilk adım ofisliği yapmak istiyoruz. Biz bu konuda da çalışma grupları oluşturduk. Bu gruplarda uzman arkadaşlarımız ve gönüllü arkadaşlarımız görev yapacak. Bu arkadaşlar Bayburt'taki işletmelere yardımcı olacaklar. Örnek verecek olursak, bu çalışma gruplarımızdan birisi rüzgar enerjisi grubu. İşte şuan rüzgar enerjisi çalışma grubunda bizimle beraber olacak olan Mustafa ÇANGI arkadaşımız İstanbul'dan kalkmış gelmiş bu konuyu görüşmek üzere. Mesela yönetim kurulu üyesi başka bir arkadaşımız dün bir teknolojidenden bahsetti. Onu tarım il müdürlüğünde de tartıştık. Sonra konuyu araştırdık, konunun uzmanları ile konuştuk. Direkt ekim metodu dedikleri metodla ürünün ekilmesinde yakıt maliyetini % 50 kadar düşüren bir metod. Bu metod verimliliği de arttırmakta. Bayburt'ta bunu uygulamaya koyacağız. İşte bu da bir inovasyon. Ama nedir Konya'da daha önce uygulanmakta olan bir metod. Orası için eskimiştir ama Bayburt için inovatiftir. Bayburt Üniversitesine gelince, biraz sitem edeceğim kusura bakmayın. Bayburt Üniversitesi'nin 260 kadar öğretim üyesi var. Yanlış söylemedim değil mi hocam? Şimdi inovasyonla ilgili bir toplantı yapıyoruz ve bir elin parmakları kadar öğretim üyesi konferansa iştirak ediyor. Şimdi biz nasıl inovatif olacağız, yeniliğe nasıl yaklaşacak Bayburt Üniversitesi. Yani kusura bakmayın ama bu sitemi yapmak zorundayım. Benim söyleyeceklerim bunlardan ibaret. Biz Bayproje olarak çalışmalarımıza devam ediyoruz. Bayburt için ne lazımsa yapacağız ve hep birlikte yapacağız. Hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyoruz.

Sorular-Cevaplar ve Katkılar

Suat MÜFTÜOĞLU

Ben değerli panelistlere soru sormaktan öte onlara teşekkür ediyorum. Gerçekten ufkumuzu açıcı, fevkalade bilgilerle bizi donattılar. Hepsine çok teşekkür ediyorum. Ben üniversiteyi sadece okumak için okuduğumuzu anlıyorum. Hâlbuki bu üniversitelerin neler yapması gerektiği konusunda bilinçlendiğini görmekten gerçekten çok mutluyum. 90'lı yıllarda Singapur'a gitmiştik. Gezimizin amacı hem Singapur'u gezmek hem de gözlemlemektir. Orada şunu gördüm. Cengiz hocamla beraber bir kamera almak istedik. Dediler ki almayın, niye diye sorduk. 1 hafta sonra değişecek o zaman gelin alın dediler. Şimdi biliyorsunuz Japonya 1869 yılında taklitle başladı sanayileşmeye. Bugün dünyada Ar-Ge çalışmalarında bir numara Kore. Türkiye son 10-15 yıl içerisinde bugün dünyada Ar-Ge çalışmalarında en ön sıraya geldi sanıyorum. Öyle değil mi hocam? (Evet, hızlı gelişme açısından doğru) Şimdi bu şunu gösteriyor. Demek ki Ar-Ge çalışmaları çok önemli. Yani araştırma yapmıyorsanız, geliştirme yapmıyorsanız sadece taklitçilik yapmış olursunuz ki bu da bizi bir yere vordurmaz. Mesela şimdi ben uzun yıllar devlette gümrük yöneticiliği yaptım, şimdi ise serbest çalışıyorum. Şimdi elinizdeki cep telefonlarınıza bir bakınız, arkasında yazar. Orada şunu göreceksiniz Çin malıdır, Tayvan malıdır, Kore malıdır ya da Hindistan malıdır. Zannediyorsunuz ki Avrupa teknolojiye çok gelişmiş. Hayır, Avrupa şu an çok geri kalmış bir kıta haline gelmiş durumda. Demek ki bir tarafta Ar-Ge çalışmalarında fevkalade bir gelişme varken diğer tarafta fevkalade bir propaganda, fevkalade bir reklam var. Onlar reklamcılığın şahikasına varmışlar. Öbür taraf ise Ar-Ge çalışmalarıyla teknolojiye fevkalade noktalara gelmişlerdir. Ben şunu gördüm ki Türkiye'deki üniversitelerle sanayi kuruluşları ve diğer iş kolları arasındaki ilişki fevkalade gelişmiş ve buda Türkiye'ye çok şey kazandırmıştır. Bu konuda Cengiz hocamı ve diğer arkadaşlarımı kutluyorum. Gerçekten o kadar doldum ki 1 saat daha konuşulsa konuşurdum.

Hepinize teşekkür ediyorum. Bizi fevkalade aydınlattınız ve bize Bayproje de öncülük ettiniz, bizim için öncülük adımlarını attınız, bunun için hepimize teşekkür ediyorum. Raporlarınızı bekliyorum inşallah. Ben hem Yusuf hocamla hem de Cengiz hocamla iletişim

halinde olacağım. Çünkü ben İstanbul'da şuan serbest çalışıyorum. Telekomünikasyon piyasasının %80'ini de bizim şirketlerimiz yapıyor. O bakımdan mesela rüzgar enerjisi konusunda da harika gelişmeler var. Ama maalesef Türkiye adımlarını biraz yavaş atıyor. Alman firmaları, Fransız firmaları Türkiye'ye giriyorlar. Bunları önlemenin çareleri ne ise bunları sizlerle görüşmek konuşmak ve bir yerlere varmak isterim. Teşekkür ediyor saygılar sunuyorum.

Kadir TEMUR

Hepinizi saygı ile selamlıyorum. Sayın hocalarım arz ve talep üzerinde durdular, fabrikaların kapandığını söylediler. Şimdi efendim 7 yıldır İstanbul'da âcizane insanlarımıza yardımcı olma babında araştırmacılık ve aktarlık yapıyorum. Dolayısıyla şifalı bitkilerde 33 yıllık bir birikimim var. Bu bağlamda siz büyüklerimin yanında ifade ediyorum.

Şimdi Bayburt'ta Bayproje kurulduğu içindir ki kapakları açacağız. Panik atak, alerji, MS gibi rahatsızlıkların bırakın Türkiye'yi, Dünya'da bile tedavi oranı maalesef % 2 dir. Ama Allah'ın izniyle Bayproje sayesinde ve Tarım Bakanlığı'ndan onaylı bir şekilde Bayburt'umuzu Allah nasip ederse Türkiye'ye değil Dünya'ya tanıtacağız. Şimdi diğer bir mesele ise araştırmacı olduğum için söylüyorum, Bayburt nasıl kalkınabilir bağlamında 80 ilde bulunmayan şahsiyetlerin Bayburt'ta bulunması. Kimler bunlar; Hz. Ali efendimizin oğlu Muhammed Hanefi, Eyüp Sultan'ın arkadaşı Vahap Sultan. Bunların Başbakanlık devlet arşivlerinde kaydı çıktı. Geçen sene Eyüp Sultan'ın türbesini 13 milyon kişi ziyaret etti. Siz değerli büyüklerimize çok büyük ihtiyaç var. Hepinize saygılar sunuyorum.

Dr. Rıfat ALTAN

KUDAKA Genel Sekreteri

Bende öncelikle bu paneli düzenleyen sizlere ve değerli panelistlere çok teşekkür ediyorum. Şahsen bu panelden çok faydalandım. Bölgemizde üniversite-sanayi işbirliği sağlama noktasında sıkıntılar var. Bunların temelinde de üniversite hocalarına bu yönde bir teşvik

olmaması. Bu birazda tabi ulusal mevzuattan kaynaklanıyor ve akademik olarak puanlamaya da yansımıyor. Ücret olarak döner sermayeye yatırılıyor, döner sermaye üzerinde şahsi olarak çok faydalanılmıyor. Ama Ege Üniversitesi'nin bunu başardığını görüyoruz. Bunun sırrını hocamız bize açıklayabilir mi? Yani bu biraz karşılık beklemeden fedakârlık yaparak mı yapılıyor yoksa hocalarımızı bu konuda teşvikler sağlanabiliyor mu? Teşekkür ederim.

Cengiz AKDENİZ

Şimdi öncelikle bu konuyla ilgili en önemli problem sizin söylediğinizdir. Daha önce % 75'e yakını kesiliyor, % 25'i kalıyordu. Bu da neyi gündeme getiriyordu öğretim üyesi bir şey yapmak için daha fazla talepte bulunuyordu. Sonradan biz bu konuyu üniversite olarak odalar birliğiyle birlikte çalışarak 5 sene kadar uğraşıldı. Sonradan şu anki duruma geldi ve şuanda % 50 kadarı kesiliyor ve geriye kalanı da bütün üniversitelerde uygulanan yöntem ile çözülüyor. Bir diğer konu ise eğer bölgede tek toprak varsa, o tek toprak hem sanayiye hem de öğretim üyelerine katkılar sağlıyor. Orada da bu defa döner sermayeden daha az kesintiler var. Dolayısıyla bu da çalışmalara daha hızlandırıcı etki yapabiliyor. Bunun yanında tabii ki öğretim üyelerinin çalıştığı konularda önemli. O konular ne kadar uygulamaya yakın ve o öğretim üyesi ne kadar uygulamaya yönelik çalışma göstermiş. Bunlar da işi hızlandıran veya yavaşlatan etmenler. Ancak tabii şöyle bir konu da var. Eğer sanayi üniversite ile ilişki kuramazsa veya üniversite sanayi ile ilişki kuramazsa o halde gerçek sorunlar üzerinde çalışılamaz. Sanayinin sorunları farklı, üniversitenin çalıştığı konular farklı olursa o bölge iyi bir yere varamaz. Mutlaka ve mutlaka ticaret odası, sanayi odası ve bölgenin ileri gelen kurumlarının bir araya gelmesi gerekiyor. Bizim orada incelediğimiz kadarıyla üniversitece cevaplanabilecek, sanayide çok büyük katma değer yaratacak o kadar basit sorular var ki. Onlar bu hususta üniversiteye ulaşamadığı için bu sorular cevaplanamıyor. Bu arada bu işi katalize eden bazı destekler de var. Örneğin; biliyorsunuz SANTEZ projeleri var. O SANTEZ projelerinde hem çalışan öğretim üyesi hem de orada görevli olan, tezi olan yüksek lisans ve doktora öğrencisi oradan destek alıyor. Dolayısıyla burada da % 75'ini devlet anında verdiği için sanayinin finansal olarak % 25 gibi daha az bir

desteği oluyor. Dolayısıyla bu da hızlandırıcı bir etmendir. Yani yüksek lisans öğrencisi ve tez hocasına destek sağlayan bir mekanizmadır. Şuan TÜBİTAK 1505 programı adıyla 300 bin TL üst sınırı olan yeni bir destek açıyor. O da aynı şekilde çalışıyor. Yani oradaki öğrencinin, mühendisin bir yüksek lisans ya da doktora öğrencisi olması gerekmiyor. Bunun gibi 1501 ve 1508 programları var. Dolayısıyla bütün bunlar söz konusu İŞBİL'i desteklerler. Çünkü böyle olduğu takdirde bazı destekler veriliyor. Üniversite ve sanayi bir araya gelirse böyle olduğu takdirde destek oranı artabiliyor. Şunu kısaca söylemek lazım: Şu andaki mekanizma eskisinden çok daha iyidir. Birçok destek mekanizmaları var. Bunlar iyi değerlendirilirse üniversite ve sanayinin olması gerektiği gibi bir yere gelmemesi için hiçbir neden yok diyebiliriz. Bunlar elbette daha da geliştirilebilir.

Prof. Dr. MURAT NİŞANCI

Erzincan Üniversitesi

Soru: Affedersiniz hocam, bu noktada üniversitenin daha ziyade mühendislik dallarından yararlanarak mı işlemleri yürütüyorsunuz, yoksa başka mesela sosyal alanlarda dahil oluyor mu? Dahil olma oranı nedir? Ağırlıklı olarak yararlandığınız bölüm hangisidir?

Cengiz AKDENİZ'in Cevabı

Şöyle söyleyeyim, biz uzun yıllar ESOS şoförlerine üniversite olarak psikolojik eğitim verdik. Bunun sonucunda da belediye ve edebiyat fakültemiz arasında antlaşma yapıldı. Tamamına yakını eğitildi diyebiliriz. Bunun karşılığında da bir hizmet oldu ve dediğimiz şekilde de sistem çalıştı. Örneğin, bizim edebiyat fakültesinin psikoteknik bölümü var. Orada EBİLTEM desteği ile uydu laboratuvarları kurduk. Ben birçok şeyden bahsetmedim süre kısıtlı olduğu için. Uydu laboratuvarı bildiğiniz gibi psikoteknik laboratuvarıdır. Örneğin, alkolden 3 defa yakalanırsanız, kırmızı ışıktan 3 defa geçerseniz gibi şeyler işte bu laboratuvarlara gelir. Ayrıca bir firma eleman alacak olduğunda elemanları buraya teste gönderiyor. Bu uluslararası bir testtir. Bu testten yeterli puanı alan eleman şirkette çalıştırılıyor. Örneğin bir otobüs firması işe alacağı bütün şoförleri bu testten geçirmiş ve ye-

terli puan alanları işe almış. Dolayısıyla her anlamda bir hizmet veriyoruz. Yeter ki o sorular gelsin, biz o soruların cevabını veririz.

Murat NİŞANCI

Şimdi anlatılanlardan çıkardığım sonuç şu: Ben de Bayburtlu olarak şehrimizin hakikaten her geçen gün kan kaybettiğini görüyorum. Mesela öyle ki buraya gelmeden evvel çarşıda biraz gezdim ve hemen hemen hiçbir tanıdık sima göremedim. Bu kadar yabancılaşıyoruz işte. Bu demektir ki benimle emsal olanlar buradan gitmişler. Dolayısıyla bu şehrin kalkınmasını hakikaten gönülden istiyoruz. Ama yardım konusuna geldiğinde çaresiz kaldığımı düşünüyorum. Bunu dile getirmeliyim. Fakat bu toplantıdan edindiğim, buranın eğer kalkınmasını, gelişmesini istiyorsak burası tek başına bunun için belki de yeterli olmayacak veyahut çok fazla efor sarfedecek. Dolayısıyla şehrin kalkınmasının hiç şüphesiz bölge ile beraber olacağını düşünüyorum. Bu anlamda Ege Üniversitesi örneği hakikaten benimde istifade ettiğim bir örnek oldu. Bunu mesela bölge üniversiteleri ile birlikte düşünerek bölgeye yönelik çalışmalarla ve bölgeyi birbiriyle entegre etmek suretiyle tasavvur edip, düşünüp, planlamak ve ona göre planların icra edilmesinin yararlı olacağını düşünüyorum. Özellikle bu noktada zaten biliyorsunuz daha önce ülkemizde kalkınma 1961’de anayasa ile getirildi. Genel kalkınma planları yapılıyordu 30 yıla yakın bunlar uygulandı. Rifat Bey siz daha iyi bilirsiniz. Bu bölge planlamaları mesela Kudaka bunun bir örneği, 2-3 yıllık bir geçmişi var. Dolayısıyla Kudaka’nın da burada öncü bir rol üstlenerek bölgenin bu projelerden daha fazla yararlanması ve daha önce yapılmış, tecrübe edilmiş çalışmalardan da yararlanarak biran evvel bölgede uygulanabilecek projelerin hayata geçirilmesi gerekiyor. Mesela az önce Uzakdoğu’dan bahsedildi. Bunlar hiç şüphesiz bugün belki de dünyanın teknik sanayideki üretimin büyük bir kısmını yapıyorlar. Uzakdoğu dediğimiz Singapur başta olmak üzere Çin mesela. Bunlar da neler yapıyorlar. Gelişmiş bölgelerin üretimlerini yapıyorlar. Asıl kaynak oradan yani. İşte Bayburt gibi yöreler belki Türkiye’de daha önce gelişmiş, üretim yapan bölgelerin belli avantajları sağlayarak üretimlerinin hayata geçirilebileceği yerler olabilir. Bu noktada her türlü teşvik var. Görebildiğim kadarıyla burada önemli olan hammaddenin veya ürünün buraya

ulaştırılması. Bu durumda buradaki en büyük maliyet sorunu ulaşım maliyetidir. Mesela siyasetle vesaire yapılan girişimlerle bölgeye ulaşım teşvikleri sağlanarak yatırımcıların ve üretimcilerin dikkatleri buraya çekilebilir. Bu noktada özellikle Üniversite, Kudaka, Ticaret Odası, Sanayi Odası, Vilayet vs. gibi kurumların eşgüdümü giderek arttırılmalıdır. Bunun içinde bu tip toplantıların sürekli olarak yılmadan, yorulmadan tekrarlanması gerektiğini düşünüyorum. Hepinize saygılar sunuyorum teşekkür ediyorum.

Akın BAYRAK

Tabii ki bölgesel olarak düşünmek gerekiyor. Kudaka genel sekreteri sanıyorum ilgi alanına girdiği için burada. Bizler de kendisi ile sürekli temas halindeyiz. Ancak bu bizim bölgemizde bir şeyler yapmak için çaba sarf etmemize engel değil. Biz tabii ki Kudaka'nın yaptığı çalışmaları takip ediyoruz ve etmeye de devam edeceğiz. Onun yaptığı çalışmalara katkıda bulunacağız inşallah. Fakat bu işin iki boyutu var. Birincisi mevcut işletmeler, ikincisi müstakbel işletmeler. Şimdi ben az önce mevcut işletmelerin sorunlarından bahsettim. Sizin söyledikleriniz daha ziyade müstakbel işletmelerle ilgili meseleler. Biz daha çok mevcut işletmelerin sorunlarını çözmek için gayret içinde olacağız. Sizler de bu konuda eminim elinizden gelen gayreti göstereceksiniz. Her Bayburtlunun bir hobi gibi günün belirli bir bölümünü Bayproje'ye daha doğrusu Bayburt'a ayırmasını rica ediyorum. Bu fikir akımıyla büyük işler yapacağız, buna yürekten inanıyorum. Çünkü çok boş saha var. Bu konuda Kudaka ile işbirliği yapacağız. Onların önerilerini alacağız, yanlışlıklara itiraz edeceğiz, kendi fikirlerimizi ortaya koyacağız. İlmi araştırmaları talep edeceğiz. Bunun içinde Bayburt Üniversitesi de çevredeki 5 üniversitede devrede olacak. Mesela bizim üniversitedeki doktora ve yüksek lisans çalışmaları Bayburt ile ilgili olursa onu teşvik etmek için hazırlanmış bir projemiz var. Doktora programına başladık bile. Yani mevcutlarla ilgili çok şey var. Bunları yapacağız. Müstakbel işletmelerle ilgili olarak da yeni projeler üreteceğiz. Yapacaklarımız bunlar. Katkınız için teşekkür ediyorum.

Abdullah ERTUĞRUL

Bayburt Gıda Tarım ve Hayvancılık İl Müdürü

Ben de özellikle Rıfat Hocamın önderliğinde tüm hocalarımızın vermiş olduğu bu değerli bilgilerden dolayı hepsine teşekkür ediyorum. Tabi Akın hocamızın bölgesel tespitlerine indiğinde tabi bizim alanlarla genelde işte Bayburt'un ekonomiye dayalı tarım ve hayvancılıkla ön plana çıkması sebebiyle tespitlerine katılmamak mümkün değil. Ancak bu tespitleri olumsuz olarak değerlendirmiyorum. Ama en azından eleştirilerin gelmesiyle kalitenin artacağına inanıyorum. Bu tespitleri yaparken de bazı şeyleri göz ardı etmemekte fayda görüyorum. Çünkü birkaç işletme olarak nitelendirdiğimiz modern işletmelerin geçen yıl kurulduğunu ve bizim DAP (Doğu Anadolu Kalkınma Projesi) kapsamında bunların desteklendiği söyleyebilirim. Bu işletmeler kurulurken küçük işletmecilerimizin, üreticilerimizin köylerde küçük çapta üretim yapan insanlarımızın büyük tepkilerini aldığımızı ve dolayısıyla "zengin projesi bunlar" diye bizi sürekli olarak nitelendirdikleri söylemeden geçemeyeceğim.

Diğer taraftan Gökçedere barajına kurmuş olduğumuz kafes sisteminin özellikle hem maliyetleri düşürme açısından hem de modern anlamda balık üretimi açısından atıl durumdaki baraj ve göletlerin ekonomiye kazandırılması amacıyla kurulan o küçük tesisin oradan çıkartılmasıyla ilgili büyük çabalar sarf edildiğini söylemeliyim. Diğer taraftan bunu söylerken şunu anlatmaya çalışıyorum. Inovasyon dediğimiz yeniliklerin vücuda getirilmesi, öze indirilmesi noktasında sıkıntılar yaşadığımızı bunu da zamanla tabi eğitimle özellikle bu insanlarımızın, bu sahadaki görev yapan paydaşlarla birlikte eğitimlerle bunları giderebiliriz. Bununda sadece tarım il müdürlüklerinin veyahutta ziraat odası başkanlıklarınca değil de eğitim sektörü ile birlikte tüm paydaşların bu yükü üzerlerine almaları gerektiğini, bu şekilde insanlarımızı eğiterek daha modern anlamda işletmeler kurmak gerektiğini düşünüyorum. İşte o işletmenin girdisiyle çıktısıyla, maliyetleri düşürmesiyle, rekabetinin arttırılmasıyla inovasyon sistemlerinin uygulanması noktasında hepimize görev düştüğüne inanıyorum. Ben yine son yıllarda özellikle tarımda güzel çalışmalar, güzel gelişmeler olduğuna inanıyorum. Tüm ülke

olarak buna inanıyoruz. Bayburtlu bu işin içerisinde. Özellikle tarım bakanlığının yürütmüş olduğu desteklerde bir amaç hedef alınmıştır. Nedir bu hedef; işte kaliteyi arttırmak için süte destek verilmiş, üretimi arttırmak için keza yem bitkilerine destek verilmiş, hayvan ırklarının iyileştirilmesi için buzağı desteği verilmiş, işte koyun, keçi küçükbaş hayvancılık dediğimiz meraya dayalı hayvancılığın geliştirilmesi için hayvancılığa destek verilmiştir. Modern tarımı geliştirmek için modern tarım makinelerine destek verilmiştir. Yani Bayburt'ta bu yıl için söylüyorum 360 adet modern tarım makinesi dağıttık. Bunlar işte balya makinesinden başlayın bahçe traktörüne, mibzerinden, mısır silaj makinesine kadar. Yani bu yenilikleri eğitimle yerleştirmenin zaman alacağına inanıyorum. Ama tarımda büyük bir hareketlilik, canlanma başlamıştır. Küçükbaş hayvancılıkta uyguladığımız projeler ki kooperatifler kanalıyla bu projeler son aşamasına gelmiştir. Yine Akın hocamın bahsettiği dernek kanalıyla yürütülen projeler var. Onlarda güzel yatırımlardır ve ben şuna inanıyorum: Artık insanımızın ufku hakikaten açılmıştır ve karlı sektörlerin neler olduğu konusunda güzel gelişmeler vardır ve bunun artık bu şekilde, bizim desteklerimizle birlikte, diğer paydaşların katkı ve destekleri ile birlikte güzel bir noktaya geleceğine inanıyorum. Ben tekrar Rıfat hocam nezrinde tüm hocalarımıza teşekkür ediyorum.

Rıfat YILDIZ

Şimdi Bayburt'un öncü sektörlerinden diyoruz ki tarım sektörü ve onunda alt dalları bitkisel üretim, hayvancılık, arıcılık. Burada hayvancılık ilk sırada yer alıyor. Bayburt'un bu konuda çok büyük bir birikimi var, ben kendi ailemden de biliyorum. Size şu soruyu sormak istiyorum. Tabi üniversiteden de ilgili arkadaşlarımız ve Meslek Yüksekokul müdürü İhsan Bey burada. Acaba Bayburt Meslek Yüksekokulu'na bir hayvan sağlığı ve beslenmesi bölümü açılrsa siz bir uzman olarak, bu işin sorumlusu olarak, yöneticisi olarak Bayburt'taki hayvancılığın verimliliğine katkıda bulunur mu? Bu konudaki düşünceleriniz nedir?

Abdullah ERTUĞRUL

Hocam kesinlikle size katılıyorum. Potansiyeli bu kadar yüksek olan bir ilde onun muhakkak bir bilim kuruluyla desteklenmesi gerekiyor. Bakıyoruz üniversite bünyesinde bizim tarımla ilgili bir gıda bölümü veyahutta gıda mühendisliği bölümü şu anda faaliyette. Özellikle hayvan hastalıkları ve beslenme noktasında Akın hocamın da belirttiği üzere o modern işletmelerin artmasıyla bu sorunlar kendiliğinden ortaya çıkacaktır. Bunların bir bilim ayağıyla birlikte çözülmesi bence çok büyük ve önemli bir konudur ve olması gerektiği konusuna katılıyorum.

Rıfat YILDIZ

Ben 2. soru hakkımı da kullanmak istiyorum izninizle. Şimdi Ege Üniversitesi'nin Ebiltem diye çok büyük bir deneyimi var. Bu konuda şunu öğrenmek istiyorum. Bu, TÜBİTAK'a projelendirilirken Batı Binom için nasıl bir güç birliği oluşturuldu. Acaba Bayburt'ta nasıl bir yeniliklik merkezi kurulmalıdır? Bunun için bir güç birliği oluşturulması gerekirse hangi kurumların bir araya gelmesi son derece önemlidir, vazgeçilmezdir? Sizlerin deneyimlerinden faydalanmak istiyoruz. Bu konuda bizi aydınlatırsanız memnun oluruz. Bölge seviyesinde Erzurum, Erzincan ile birlikte hareket etmemizde mi daha fayda var?

Cengiz AKDENİZ

Şimdi öncelikle burada o ilgili sektörü belirlemek gerekiyor. Bir şey yapmak için değil bir sorunun cevabını bulmak için harekete geçmemiz gerekiyor. O zaman ilk yapılması gereken şey bir sektör analizi yapılması gerekir ki, yapılmıştır herhalde. O sektörde ön plana çıkan hangi sektörse, o sektörü bir masaya yatırmak gerekir. Birincisi, bu sektörün partnerleri kimlerdir. İkincisi ise biz şunu ortaya koymalıyız. Biz mutlaka teknolojik üründen bahsediyoruz burada. Biz örneğin bu bölge süt üretimi ve et sığırcılığında belli bir durumda ve bunun daha ileri gitmesini istiyoruz. O takdirde burada olması gereken bilimsel ayağın, yani bölgenin şartlarını inceleyecek uzman-

ların olmasıdır. O halde bilginin geldiği bir merkeze ihtiyaç var. Bu merkezlerden ilki bölgedeki en yakın üniversite, araştırma merkezi, il müdürlükleri vesaire gibi oradaki araştırmacılar olabilir. Burada bu söz konusu sistemden faydalanacak olan şirketlerdir. Bu nasıl olur. Eşit kapasiteli 10 tane işletme bir araya gelirler. Bu konuda bir örnek vermek gerekirse bir projeden bahsedebiliriz. Örneğin bir ilimizde besi sığırcılığı organize sanayi bölgesi kurulma çalışmaları var. Bölgeye uygun olan çalışma bu olabilir. Tabi bununda kendine göre zorlukları var. Bir çalışmaya başlarken o konuyu kolaylaştıracak unsurların gözden geçirilmesi gerekir. Bu unsurlardan ilki konuyu belirlemek, ikincisi konunun partnerlerini belirlemek, üçüncüsü ise sonuçta ne elde etmek istediğimizi belirlemek. Bunu kuracağız ne olacak, neyi çezeceğiz, ne elde edeceğiz. Mesela bizim Batı Binom'da ki amacımız ne idi. Biz bölgede şuna inanıyoruz bir defa. Kobilerimizin, şirketlerimizin Ar-Ge ve inovasyon yapmadan hayatta kalması mümkün değil. Mutlaka yeni ürünler ortaya koymak zorundalar. Teknolojiye ayak uydurmak, geliştirmek ve farklı üretim yöntemleri geliştirmek zorundalar. Teknoloji o kadar hızlı geliyor ki bu gelişmeyi durduramazsınız, tabi sizde gelişmeden duramazsınız. Durduğunuz an geride kalmamanız mümkün değil. Dolayısıyla önce karar vermemiz gereken, hedeflerimiz ve neyi elde edeceğimizdir. O halde bizim buradaki amacımız Batı Binom projesini ayakta tutmaktır. Sonraki dönemlerde Batı Binom şu hale gelecek. Bunlar içersinde kaç tane şirket var. Bizler bölgemizdeki, çevremizdeki bütün olanakları belirleyeceğiz. Onlarda bu olanakları kullanacaklar. Aynı zamanda kendilerinde olmayan birbirlerinin olanaklarını da kullanacaklar. Çünkü bir şirketin her işi yapması mümkün değil. Dolayısıyla beraber daha güçlü olacaklar, yeni ürünler üretecekler. Yani en önemli ve tek hedef yeni ürünler üretmek. Neden yeni ürünler üreteceğiz, katma değerleri yüksek, neden ona yöneleceğiz diye düşünmeyin. Çünkü şirketlerimizi büyütmek bölgede, yörede ve belki de dünyada güçlü olmak böylece mümkün olacak. Bakın bugün Amerika'da ki şirketlerin kuruluşu ile en üst seviyeye ulaşması arasında çok fazla zaman farkı yoktur. Görüyorsunuz ki hedef koyularak başlanan çalışmalar kısa sürede başarıya ulaşıyor. Dolayısıyla bizde önce hedefi koyacağız sonra diğer partnerlere bakacağız. Hedefi doğru belirler ve diğer partnerlerin çalışmalarından ve tecrübe-

lerinden faydalanabilirsek sektörde başarılı olabiliriz. Teşekkür ediyorum.

Ali Kemal TEMUÇİN

Biz muhakkak Bayproje olarak bunu kendi aramızda değerlendireceğiz. Sorular oluşturacağız ve bunlarla ilgili cevapları bulacağız. Öncelikle şu düşüncemi ortaya koymak istiyorum. 3 katılımcı ve bizi aydınlatan aramızdaki bilim adamlarına çok teşekkür ediyorum. 3 konuşmacı da benim özellikle çok fazla kaygı duyduğum alanlarda beni bilgilendirdiler, teşekkür ediyorum. Reha bey ile birebir konuştuk. Kendisinin telefonunu ve adresini aldım iletişim halinde olacağız. Ben önce Cengiz Bey'e 2 soru sormak istiyorum. 1. sorum kendisi kümelenmenin önemini ortaya koydu. Yani burada başarıyı yakalamak için kümelenmenin gerekli olduğunu söylüyor. Soru şu: Kooperatifleşme ile kümelenme arasında bir ilgi var mı, varsa hangi düzeydedir ve bu konuda çalışma yapılması gerekir mi? 2. soru ise bir tespiti söyleyerek kendisinin düşüncesini öğrenmek istiyorum. Geçenlerde gazete bir haber okudum. Cumhuriyet dönemi içerisinde hiç patent almamış illerin sıralaması verilmiş ve maalesef Bayburt bu 5 il içerisinde yer alıyor. Yani söz konusu 5 ilden bugüne kadar patent için hiç başvuruda bulunulmamış. Bunun eğitimle, insan yetiştirilmesiyle ve Ar-Ge ile ilişkisi nedir? Bunu öğrenmek istiyorum. Bir de Sayın Mengeloğlu hocamın bir konudaki düşüncesini ve görüşünü öğrenmek istiyorum. Hocam özellikle nanoteknoloji üzerinde durdu. Bu nanoteknoloji artık günümüzde çok fazla önem kazanan bir alan haline geldi. Bayburt'un olanakları ile nanoteknoloji arasında nasıl bir ilgi kurabiliriz. Bu konudaki görüşlerinizi öğrenmek istiyorum. Çünkü Bayburt'un kendine özgü bir yapısı var ve nanoteknolojide çok geniş bir alan, zor bir alan ama muhakkak bu teknolojinin Bayburt'a girmesi gerekir. Sizce nasıl girer? Çok teşekkür ediyorum.

Cengiz AKDENİZ

Sorularınız için teşekkür ediyorum. Öncelikle ilk sorunuza cevap vererek başlayayım. Ben kooperatifleşme konusunda uzman değilim, ama yakınımnda birkaç kooperatif kurulduğu için bunu oradan

biliyorum. Kooperatifleşme, bir konudaki sorunu çözmek için bir araya gelen bu konu ile ilgili kurumlardan mesela şöyle söyleyeyim bizim bölgemizde bir kooperatif vardı, ismi İNASKO idi. İncir, narenciye ıslah ve satış kooperatifi. Burada çiftçiler bir araya geldi, başlarında bu konuyu bilen uzmanlar vardı. Onlarda yetiştiriciydiler ve dolayısıyla bir birlik kurdular. Pazarlamada karşılaşılabilecek sorunları beraber aşarak ihracata başladılar. Dolayısıyla bir sorunu çözdüler. Fakat dikkat edelim sadece o konudaki üreticilerle bir araya geldiler. Baştaki kişi üreticiydi, dışarıdan gelen ise yöneticiydi.

Kümelenme sadece üretenle yönetenin bir araya gelmesi değil. Kümelenme dediğimiz birim; üretenler, araştırmacı kesim, bilgi birikimi olan bir birim, üniversite ve araştırma merkezi vb. bir araya gelerek oluşturdukları topluluktur. Artı burada satış ve pazarlama veya ne ile ilgili sorun varsa onları çözecek birimler de olmalı. Dolayısıyla bu mekanizma bir bütün olarak hareket ediyor. Her birim tek başına kalmıyor. Dolayısıyla şöyle bir şey de olabiliyor. Örneğin uluslar arası bir ihale açılıyor. Büyük bir firma bu ihaleyi alabiliyor ama o tek başına giremiyor. Dolayısıyla kooperatiften biraz farklı olduğunu söyleyebiliriz.

İkinci soruya gelelim. Patent konusuna; şimdi bunu bir örnekle açıklayayım. Ben okumayı seven birisiyim. Gazetede bir haber okumuştum yıllar önce. Haber şöyle idi: Antalya'da bir ortaokul öğrencisi bitkilere çok meraklıymış. Bütün yaz bitkilerle uğraşıyor, onları keşip biçiyormuş. Derken bitkilerin özsuğunu karıştırarak bir yapıştırıcı elde ediyor. % 100 doğal bitkilerin özsuğundan yapılmış bir yapıştırıcı. Gazete şöyle bir başlık atmış: Antalya'da bir ortaokul öğrencisi Japon yapıştırıcısını keşfetti. Bu haberi okudum ve aradan zaman geçti. Bir süre sonra bir haber daha okudum. Japonya'da o gazete İngilizceye çevrilmiş. Japonya'da bu haberi okuyan şirket yetkilileri geliyorlar, öğrenciyi buluyorlar ve patent aldın mı diye soruyorlar. Almadığı cevabını alınca gidip patenti satın alıyorlar. Şimdi bakın çocuk bilgiye meraklı yeni bir bilgi üretiyor. Türkiye'de ona hiç kimse ilgi göstermiyor, kimse ben bunu üreteyim diye onu bulmuyor. Japonya'dan biri geliyor ve bunu o yapıyor. Diğer konuya gelince, Avrupa'nın şu anda ciddi bir sorunu var. Hiç kimse araştırma yapmak istemiyor. Bunun farkına varan Avrupa Birliği yeni proje çağırısı

yaptı. Biz bu çağrışı 3 defa yaptık. Researching Night yani Araştırmacı Gecesi bütün Avrupa’da aynı gece yapıldı. Bu geceye binlerce kişi katıldı. Buradaki tek amaç şu idi: Bilgi öğrenmek, üretmek ve araştırma yapmaya yönlendirmek. Şimdi bakın ben geçen sene bir yarışmada jüri üyesi olarak yer aldım. Konu ne idi biliyor musunuz? Amerika’daki bir vakıf ile bir Lego şirketi bir araya geliyorlar ve bir oluşum yapıyorlar. O oluşumun amacı 9 yaşından sonra çocukları araştırma yapmaya yönlendirmek çocuklara bir konu veriyorlar bu konu ile ilgili araştırmalar yapmalarını istiyorlar. Neler yaptıklarını bir gidin görün. Mesela akciğerlerde kanseri bulan bir mekanizma geliştirilmiş. Bunu yapan oluşumun ismi Technokids. Sonuçta şunu söylemek istiyorum. Yapılan ürünün haklarını korumak için patent alıyoruz. Dolayısıyla bizim elimizde patent alacak bir oluşum var. Az önce Norveç örneğini vermiştim. Biz ağaçları ağaç olarak görüyoruz. Fakat bilgi sahibi insan onun içindeki kimyasal maddeyi görüyor. Ondan bir karışım elde ediyor, patent alıyor ve ürünü satıyor. Bilgi yoksa hiç bir şey yok. O halde demek ki şunu anlayalım. Bu bölgeye şart değil içimizden olsun, Amerika’dan gelsin, Hindistan’dan gelsin, İzmir’den gelsin, Ege’den gelsin, başka yerlerden gelsin. Konunun uzmanlarını mutlaka bir araya getirmek zorundayız. Belki şu örnek güzel olacak. Bize bir sanayici başvurduğunda bir sorunu vardı. Sorun tamamen makine mesleği ile ilgili idi. Fakat biz arşive falan indik 1,2 toplantıda su ürünlerine kadar, biyolojiye kadar ulaştık. Sorunun hiçte sorulduğu gibi olmadığını öğrendik. Cevap biyolojide idi. Bakın eğer konunun uzmanı değilseniz farklı yerlere bakıyorsunuz. Bakın bilgili insan bambaşka şeyler görür burada ama bilmiyorsanız göremezsiniz. Dolayısıyla patent almak demek öncelikle çalışmadan, araştırmadan ve o konuya yönelmekten geçiyor. Son bir şey söyleyeyim. Norveç’in nüfusu bizden kat kat az. Fakat refah düzeyi çok yüksek. Hayatımızdaki katma değeri yüksek önemli pek çok şeyi onlar bulmuşlardır. Teşekkür ediyorum.

Akın BAYRAK

Cengiz hocam bana pas attı. Bu konuda Bayburt ile ilgili bir şeyden bahsedeceğim. Ali Kal Bey’in sorusuna da belki cevap olur. Tabii ki çocuklarımızın ve gençlerimizin icatlar çıkarmalarına olanak sağlamalıyız. Dolayısıyla parlak zekalı çocuklarımızın eğitime özellikle

özen göstermeliyiz. 2 gün önce Bayburt Kültür ve Sanat Merkezi'ni ziyaret ettik. 3-4 yıldır eğitimle yoğun ilgiliyim. Türk Eğitim Vakfı'nın lise düzeyinde üstün zekâlı çocuklar okulu var. Kayseri'deki Bilim ve Sanat Merkezi müdürleri ile de yakınlığım var. Çok başarılı çalışmaları var. Bayburt'taki Bilim ve Sanat Merkezi'ni de uzaktan takip ediyorum. Hocama ısrarla orasını ziyaret etmek istediğimi söyledim ve gidip ziyaret ettik. Bu merkezin şuandaki manzarayı veya kuruluş aşamasındaki durumu söyleyeyim. Bugünkü durum ile mukayese edelim. Kuruluşunda 121 öğrencisi, 22 öğretmeni var. Bu okula IQ' su 130'un üzerinde olan Bayburtlu gençler alınıyor ve bu gençler burada yetiştiriliyor, onlara katkıda bulunuluyor. Bugün bu merkezde 61 öğrenci, 2 öğretmen ve 3 tane memur var. Bayburt'un genel nüfusu 74 bin, şehir nüfusu 34 bin. O 61 öğrenci 34 bin kişinin çocuklarıdır. 40 bin kişilik köy ve ilçelerimizdeki çocuklar bu okullarda eğitim alamıyorlar. Şimdi bu durumu düşünün. Bayburt'taki bu merkez Türkiye'de 3 yerde kurulmuştur. Ama Bayburtlu bu merkeze sahip çıkmamıştır. Şimdi Kemal Bey'in söylediği ile bunu bağlamaya çalışırsak, çocuklarımızın zekalarını, düşüncelerini geliştirme olanakları verecek eğitim kurumlarını, eğitim olanaklarını daraltırsak bir yere gidemeyiz.

Diğer bir taraftan Tarım İl Müdürümüze cevaben şunu söylemek istiyorum. Gerçekten Bayburt'ta iş yapmak çok zordur. Bu size sunmuş olduğumuz raporda da var. Bayburt'la ilgili menfi faktörleri sıralamak isterseniz 20-30 faktör sıralarsınız. Ama bizim görevimiz bunları nasıl aşacağız. İnanıyoruz ki her sorunun bir çözümü vardır. Netice itibarıyla bunun inovasyonla yani yenilikçilik ile ilgisini hocalarımız anlattı. Dolayısıyla biz bu sorunları çözmek için varız ve hep beraber çözeceğiz. Bu sorun çözülemez deyip Bayburt'u bırakıp kaçmak yok. Mutlaka çözülecek bunlar ama biraz zaman alabilir. Bunu yaparken de ilim adamları ile koordineli bir şekilde çalışacağız. Nanoteknoloji ile ilgili son bir şey daha söylemek istiyorum. Bayburtlu hemşerimiz Hamdi Kılıç ile 3 ay önce konuştuğumuzda Bayburt'ta bir nanoteknoloji merkezi kurulabileceğini söyledi. Kendisi buna katkıda bulunabileceği konusunda söz verdi. Şimdi ben bir de Yusuf hocamdan bir söz istiyorum. Böyle bir çalışma içerisinde bize yardımcı olur mu? Hiç olmazsa nanoteknoloji konusunda uzman bir ikinci kişimiz daha olsun. Teşekkür ediyorum.

Yusuf MENCELOĞLU' nun Cevabı

Ben kısa keseyim, anlaşılan çok fazla zamanımız yok. Aslında söyleyeceğim çok şey var. Az önce Tarım İl Müdürümüzün de söylediği gibi hayvan sağlığı konusunda bir araştırma merkezini vs. olması çok güzel bir düşünce. Bunları yapmak hakikaten çok kolaydır. Ama Bayburt Üniversitesi'nin bölümlerini fazla bilmiyorum. Gıda mühendisliğinden bahsedildi. Bu Gıda Mühendisliği'nin çok geniş alanı vardır. Buraya öğretim üyesi seçiminde Bayburt'un ihtiyacı olan ya da hedeflediğimiz sektöre göre bunu organize etmeliyiz. Özel sektörde çalıştığım için midir nedir çok radikalim. Yani iş yapmayan, üretmeyen öğretim üyesine karşıyım. Bunun için çok ciddi yatırımlar olması lazımdır. Bunun yanında bir başka olaya da yine parmak basmak istiyorum. Öğretim üyeleri ya da bilgi bedava değil. Öğretim üyelerinin mutlaka bir menfaati olmalı ki sizin yanınızda olsun ve çalışsın. Bu dengelerin çok iyi kurulması lazım, gönüllülükle bu işler yürümüyor. O yüzden de üniversiteye yaklaşırken çok ciddi yaklaşmak lazım. Mesela Ege Üniversitesi'nin modeli % 50'ye % 50. bizim üniversitemizde böyle değil. Eğer bizde bu model olsa herkes yatar. Bizde 70 bin 100 bin TL'ye kadar gelen gelirin % 70'i hocaların % 30'u üniversitenindir. Belki bu özel üniversite olduğu için böyledir. Kolay tolere ediliyor olabilir vs. Ama birazda herkesin menfaatine olabilecek şeyler olması lazım. Nanoteknoloji ile ilgili kısma gelince, yenilikçi teknoloji bunun adı. Nano olur, mikro olur, her şey olabilir. Hocam sizin sorunuza yanıt olarak, görebildiğim kadarıyla nanoteknoloji merkezinin olması çok bir şey ifade etmeyecek, yazık olur bir anlamı olmaz. Ama eğer bir bioteknoloji, bir gıda ile ilgili bir laboratuvar veya veterinerlikle ilgili bir şey olacak olursa onlar daha anlamlı olacaktır. Bir de bölgede el değmemiş topraklar var, tarım için enteresan bitki örtüsü var. Mesela biraz evvel bir beyefendi söyledi. Bu bitki örtüsünden ilaç, ilaç olmasa bile farklı malzemeler üretilir. Bu konu ile ilgili üniversite gıda mühendisliği, eczacılık, tıp bölümleri var ve bunlar koordineli bir şekilde çalışabilirler. Bu bölgedeki bilinen ya da bilinmeyen birçok bitkinin ekstraktı (özü) çıkarılıp onun etkinliğine bakılabilir. Bugün dünyada bunun çok ciddi bir pazarı var. Amerika'da hemen hemen herkes raflarda bunu satıyor. Yani biz bile gittiğimizde oradan üzüm çekirdeği ekstraktı,

Qenzim Q ekstraktı gibi şeyleri alıp getiriyoruz. İşe yaramıyor mu yarıyor, bu da ayrı bir sektör. Son bir şey daha söyleyeyim. Sektörleri düşünürken bir entegrasyon düşünmek zorundayız. Bunun üretimi ayrı, nakliyesi ayrı, paketlemesi ayrı, pazarlaması ayrı. Gıda da olsun, hayvancılıkta olsun, sütte olsun, peynirde olsun bunlar için en kritik şey satıştır mutlaka. Yani üretimi herkes yapar ama satış için çok koordine olunması gerekir. Belki üniversitemizin bütün fakülteleri bunu tez olarak verebilir. İşte şirketimiz şu peyniri üretecek ve biz bunu dünyaya satmak istiyoruz. **Nasıl bir strateji geliştirebiliriz gibi konular fakültelerde tez olarak verilebilir.**

Kamil YÜCEL

Katılımcıların hepsine bizleri aydınlattıkları ve ufkumuzu genişlettikleri için çok teşekkür ediyorum. Benim birkaç sorum olacak. Bayburt'ta bulunan madenleri sıralamak istiyorum. Büyük oranda alçı var ve laboratuvarında bunun analizini yaptırdım. Kükürt'te var. Alçı 1 lira ise kükürt açığa çıkarıldığı zaman 6 lira ve kükürt tarım sektöründe fevkalade kullanılmakta. Sülfürik asit ve gübre yapımında kullanılan kalkopirit var. Kurşun, gümüş, bakır, krom, platin gibi değerli madenler hepsini yerlerini teyit edebilirim. Bu madenlerin değerlendirilmesi için sizlerden projeler istiyoruz. Bu projeleri halka dağıtın halk her şeyi yapar. Bizlere öncülük yapmanızı, destek vermenizi istiyoruz. Mesela bir de tarımdan örnek vereyim. Bayburt'un neredeyse bütün arazilerinde Kuşburnu doğal halde yetişmekte. Bunlar toplumu ilgilendiren sanayi ile tarım işbirliği ile çalışması gereken konular. Çok şey söyleyeceğim ama zamanımız yok. Hepinize çok teşekkür ediyorum.

Lütfi SİLO

Muhterem hocalarım sizlere sonsuz teşekkür ediyorum. Aslında sizler toplumu aydınlatmak için varsınız. Rıfat hocama da paneli yönettiği için teşekkür ediyorum. Bir sorum olacak ama sorum biraz iç içe birkaç tane olacak. 1. sorum Bayburt Üniversitesi'nin bir araştırma merkezi var mı? Varsa Bayproje ile müşterek çalışmaları olacak mı? Artı bizim Bayproje kanalıyla ticaret ve sanayi odası başkanlığı ile bundan sonra kurulacak ticari ve sanayi kuruluşları

Bayproje'nin projesi olmadan kurulacak mı? Bunu sormamın nedeni, geçmişte kötü örneklerin olmasıdır. İstanbul başta olmak üzere birçok şehirdeki hemşerilerimiz Bayburt'ta bir şeyler yapmak istiyorlar. Ama o kötü örnekler gündeme geldiği için de yatırım yapmak istemiyorlar. Ticaret odası ve üniversite bizim bu Bayproje'nin çalışmaları nasıl olacak, buna mani olacak mı? Teşekkür ediyorum.

Rıfat YILDIZ

Çok teşekkür ederim. Çok önemli 2 konunun altını çizdiniz, Sayın Silo. Bizim bu faaliyetlerimizin nihai hedefi Bayburt'taki mevcut işletmelerin ve kurulacak işletmelerin rekabet yeteneklerine katkıda bulunmaktır. Yani Bayburt'ta girişimciliğe destekte bulunmak; Bayburt'ta daha verimli nasıl üretebiliriz, daha çok nasıl üretebiliriz; daha çeşitli, daha farklı piyasalara yönelik işletmeler nasıl üretebilirler, ona katkıda bulunmak istiyoruz. Hocalarımızla beraber bu faaliyetlere baktığımız zaman, eğitim müesseselerinin ve araştırma müesseselerinin bu hareketlerdeki rolünün başat faktör, yani belirleyici olduğunu görüyoruz. Dolayısıyla bu faaliyetlerimizde üniversitemizle beraber hareket edeceğiz. Üniversitesiz bu hareketler başarılı olamaz. Bayburt yenilikçi merkezi büyük bir proje, birlikte hareket etmemiz son derece önemlidir. Biz Bayburt'ta acaba bir yenilik merkezi kurulabilir mi fikrini önce Sayın Valimizle paylaştık, Sayın Belediye Başkanımızla paylaştık, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanımızla paylaştık ve Sayın Rektörümüzle paylaştık.

Sayın rektörümüz Amerika'da olduğu için Rektör yardımcımızı, rektör vekilimizi ziyaret ettik. Onlarsız bu işi yapmak istemedik. Sağ olsunlar toplantımızı bu salon yapma fırsatını bize sundular. Sayın Rektörümüz de faaliyetlerimizde bize destek olacaklarını önceden ifade etmişlerdi. Kendilerine çok teşekkür ediyoruz.

Ticaret ve Sanayi Odası Başkanının şahsında bütün oda mensuplarına en derin teşekkürlerimizi sunuyoruz. Kendisi çok duyarlı davrandılar, bu organizasyonun bütün finansmanını yüklendiler. Biz, neticede Bayburt'a yatırım yapan, istihdama katkıda bulunan işadamları camiasına hizmet ediyoruz. Çünkü onlar üreten, onlar yatırım yapan, onlar istihdam olanakları sağlayan insanlardır. Onların reka-

bet yeteneklerine katkıda bulunmak istiyoruz. O manada gördüğünüz gibi biz bu 4 kurumla istişare ederek bu toplantımızı düzenledik. Uzun vadede de Bayproje olarak her faaliyetlerimizi muhakkak Bayburt'tan veya Bayburt dışından bir sivil toplum örgütü ile beraber yapmak istiyoruz. İnşallah 1 ay içinde İstanbul'da olacağız, sizlerle geleceğiz. İstanbul'daki vakıf ile hangi projeleri beraber yürütebiliriz, derneklerle hangi projeleri beraber yürütebiliriz? Düşüncelerimizi sizlerle paylaşacağız, tartışacağız. Birlikten kuvvet doğar. Projelerimizin destek göreceğine inanıyoruz.

Dr. Özhan TÜRKYILMAZ

Tarım İl Müd. Hayvan Sağlığı Yetiştiriciliği ve Su Ürünleri Şube Müdürü

Öncelikle böyle bir organizasyon yaptığınız için size ve derneğimize teşekkür ediyorum. Bu noktada hayvan sağlığı ve yetiştiricilikle ilgili sadece küçük bir hatırlatma veya dipnot olarak algılamanızı istiyorum. Hayvancılığa baktığımızda Bayburt esasında bir hayvancılık memleketi olarak görülüp, hayvancılık memleketi olmayan bir il haline geldi. Yani şöyle bir olay var. Kendimi yetiştirici olarak görüyorum, hayvan yetiştiriyorum, süt üretiyorum ama sütümü satamıyorum. Sütümü satamadığım zaman sıcak para bana gelmiyor. 15 günde 1 ayda sıcak para gelmezse bir döngü sağlanamıyor. Bayburt'taki işletmecilerimize baktığımız zaman besicilik yapıyoruz diyorlar ama 18 ayda 24 ayda kesmemiz gereken besilik danalarımızı bizler 36 ayda 40 ayda kesiyoruz. Bu durumda yaklaşık 1 yıl daha ek gıda veriyoruz ve bu da bizi maliyet olarak bir kayba uğrattırıyor. Biz Tarım İl Müdürlüğü olarak hayvancılık işletmelerine artık yenilikçi olarak bakıyoruz, girdimizi ve çıktımızı hesaplıyoruz. Bunun için il müdürümüz de dahil olmak üzere gece eğitimlerine gidiyoruz. Yetiştiricilerimize anlatıyoruz, yetiştiricilerimiz diyor ki; ben hayvanlarımı nereye satayım. Geçenlerde hayvan sevk raporlarına baktık bizim 10 aylık, 12 aylık simenter ve monofon melezlerimizin Ağrı'ya, Kars'a, Erzincan'a, Elazığ'a gittiğini görüyoruz. Bu ne demektir, damızlık kaybımız var demektir. O zaman biz sütü yapamıyorsa veya ta besiyi yapamıyorsa o zaman diyoruz ki meramız var burayı kullanalım. O takdirde koyunculığa yer verelim ama koyun-

culuğa yer verdiğimizde sayımız 24–25 bin koyun oluyor. Bunun döngüsünü de sağlayamıyoruz. Dışarıdan koyun getiriyoruz, Sivastan, Kayseri'den, Elazığ'dan damızlık koyun alıyoruz. Ben diyorum ki; Bayburt'ta böyle bir potansiyel varken, tamam eti ve sütü biz yapamıyoruz, ama bölge itibarıyla keşke damızlık gebe düve yetiştirsek, keşke damızlık koyun yetiştirsek ve diğer illere biz satsak. Yani katma değeri yüksek bir iş yapsak, bizim bir markamız olsa daha iyi olmaz mı? Biz sizden şunun desteğini istiyoruz: Hayvan hastalıkları ile ilgili olarak veya daha başka konularda nüfusu yüksek olan veya hayvan nüfusu çok olan yerlere karantina alanları kurmak ve ari işletmeler kurarak hayvanları 1 liraya değil 1,5 liraya satarak katma değeri kazanmalarını istiyoruz. Bu noktada siz proje yöneticilerinden destek bekliyoruz. Sayın müdürümüzün söylediği gibi bu bir ekip işi, bu bir eğitim işi, milli eğitiminden diğer kurumlara kadar herkesin bu noktada elini taşın altına koyması gerekiyor. Çok teşekkür ediyorum.

Rıfat YILDIZ

Çok teşekkür ediyoruz, çok önemli bir problemin altını çizdiniz. Ben buradan şu sonucu çıkarıyorum. En başta biz akademisyenler olarak uygulamaya yönelik çalışmalıyız ve tarım teşkilatları ile birlikte tarım işletmelerini bilinçlendirmemiz lazım. Çiftçilere daha çok eğitim hizmeti sunmamız gerekiyor. Bunun için de galiba daha çok tulum ve çizme giyerek araziye ve ahırlara girmemiz lazım. Bu konuda Akın Bey galiba önemli ve tamamlayıcı bilgiler sunacaklar.

Akın BAYRAK

Çok önemli olup olmadığını bilmiyorum, ama şunları da ilave etmek istiyorum. Şimdi biz mesela tarım il müdürümüz ile ilk defa 2 gün evvel görüştük. Oysaki her gelişimimizde görüşmemiz lazım. Bakınız Bayproje'nin çalışma alanları içerisinde tarım ve hayvancılık vardır. Onun içinde çalışma grupları var. Bu gruplar içerisinde işte organik tarım ve hayvancılık, hayvan sağlığı, bitki, arıcılık vs. gibi her biri ile ilgili çalışma grupları oluşturuyoruz. Bu konu ile ilgili uzman arkadaşlarımızın, uzman hemşerilerimizin ya da Bayburt sevdalılarımız o çalışma gruplarında sizlere destek olmak için var olacaklar. Sizler-

de lütfen o gruplara sorunlarınızı yazınız. Bir şey daha var, mesela az önce bir arkadaşımız tatlı su balıkçılığıyla ilgili bir sorundan bahsetti. Şimdi bu problemi Bayburt'taki herkesin bilmesi lazım, Gökçedere köyünde bu işe itiraz eden arkadaşlara bir kamuoyu oluşturularak bunların ikna edilip, bu tesisin Gökçedere için bulunmaz bir nimet olduğunun anlatılması lazım. Başka bir şey daha söyleyeyim. Bizim çok değerli bir hemşerimiz Bayburt'ta bir yaşlılar yurdu yaptırmış. Şimdi efendim önceliklerin tayininde maalesef yanlış yapıyoruz. Bu memlekette öğrenci yurdu sorunu var. Örneğin dün akşam 3 tane kız öğrenci yurttan çıkarılmışlar ve öğretmen evine gelmişler. Gözlerimiz yaşardı onları görünce ve arkadaşımız Suat Bey onların konaklama ücretlerini ödedi. 2 gün daha orada kalmaları için öğretmen evindeki ilgililere tembih etti. Bizim bu sorunları bilmemiz ve hep beraber çözüm bulmamız lazım. Problemleri bilirsek hep birlikte onların üstüne gidip belirli bir platformda da fikri bir bütünlük sağlamamız lazım, ondan sonrada çözüme gitmemiz lazım. Katkılarınız için teşekkür ederim.

Serkan YILMAZ'ın Sorusu

Tarım İl Müd. Gıda Kontrol Şube Müdürü

Katkılarınızdan dolayı hepimize teşekkür ediyorum. Ben Akın Bey'e bir soru sormak istiyorum. Ben buraya Kilis'ten geldim. Orada ağırlıklı olarak üzüm yetiştiriliyor, 25 tane pekmez fabrikası var. Burada hayvancılık çok fazla yapılıyor. Fakat ne süt ürünleri tesisimiz var ne de bir yem fabrikamız var. Bunların sebepleri nelerdir?

Akın BAYRAK

İl Tarım müdürümüze gezi ve gözlem raporumuzdan bir suret vermiştim. Orada bunların hepsinden bahsettik. Şimdi Bayburt'ta hayvancılık yapılıyor ama süt ürünleri tesisi yok. Aydıntepe'de bir tane var ama orası tesis değil atölyedir. Şimdi Bayburt'ta ikinci bir tesisi sanayi tecrübesi olmayan arkadaşlar kelle koltukta girmişler. Organize sanayi bölgesine bir yatırım yapmışlar ve bu yatırımı da berbat etmek için her şeyi yapmışlar. Kendilerinin hatası var mı? Elbette var. Başlangıçta işi iyi planlamaları lazım ama işte bir mesafe alın-

muş, bir yatırım yapılmış. Şimdi bunu hayata geçirmek gerekmez mi? Orasının günlük süt üretimi 20 ton. Bu Bayburt için çok büyük bir rakamdır. Bayburt'ta şu anda modern ahırlarda üretilen süt miktarı herhalde 7-8 ton'dan fazla değildir. Dolayısıyla böyle bir tesis hayata geçirilse, hayvancılığa sahip çıkılsa sorun halledilir. Bizim görevimiz bu bilgileri aktarmak, o firmalarla görüşüp onları teşvik etmek. Kamu yöneticileri ile görüşmek ki Sayın Valimize, Ticaret ve Sanayi Odası Başkanına, Belediye Başkanına konuyu arz ettik. Sahip çıksınlar istedik ve sizler sahip çıkacaksınız, işadamları sahip çıkacak ve netice itibarıyla bir yere varacağız. Arkadaşların sorununu halletsek sanıyorum önemli bir mesafe kat etmiş oluruz. Bakınız şunu söylemek istiyorum. Arkadaşlar 175 Km uzaklıktaki Vakfıkebir'den 5-6 ton süt alıyorlar, bunu işleyerek tereyağı elde edip satıyorlar. Ben Kayseri'de Vakfıkebir tereyağlarını gördüm. Anlatabiliyor muyum? O iş adamı bunu becermiş, Bayburtlu neden bunu becermesin. Yani katma değerimiz dışarı gitmemiş olur. Teşekkür ediyorum.

Rıfat YILDIZ

Değerli misafirler, oturumu burada kapatıyorum. Hepinize bizleri dinlediğiniz için, katkıda bulunduğunuz için, sorular sorduğunuz için çok teşekkür ediyorum. Özellikle misafirlerimiz Ege Üniversitesi'nden gelen değerli hocalarımız Cengiz AKDENİZ beyefendiye, Reha ŞENTÜRK beyefendiye, Sabancı Üniversitesi'nden gelen Yusuf MENCELOĞLU beyefendiye çok teşekkür ediyoruz, sağ olun var olun. Bu konuşmaları en kısa zamanda kitap haline getireceğiz ve sizlere de göndereceğiz inşallah. Hayırlı günler, hayırlı akşamlar diliyorum.